

ବନ୍ଧା ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟିକା

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଉଚ୍ଚତମ ମାଧ୍ୟମିକ
ଶିକ୍ଷାବଳୀ ଓ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ପରୀକ୍ଷା
ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର

ବଣ୍ଡା ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ପୁସ୍ତିକା

ସଂକଳନ :

ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ମାହାନା

ଭାଷା ସଂସାଧକ :

ଶ୍ରୀ ସୋମା ଧାଙ୍ଗଡା ମାଝୀ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ :

ଡଃ ଅନନ୍ତ ଚରଣ ସାହୁ

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବଣ୍ଡା ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ପୁସ୍ତିକା

- ସଂକଳନ : ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ମାହାନା
ସଂସାଧକ : ଶ୍ରୀ ସୋମା ଧାଙ୍ଗଡା ମାଝି
ସମ୍ପାଦନା : ଡଃ ଅନନ୍ତ ଚରଣ ସାହୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଭୁବନେଶ୍ୱର
©ପ୍ରକାଶକ : ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଆଦିବାସୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପ୍ରାନ୍ତର
ୟୁନିଟ୍ - ୧, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୦୯
ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ଜାନୁୟାରୀ ୨୦୦୫
ମୁଦ୍ରଣ :
ମୂଲ୍ୟ : ୩୦.୦୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

BONDA BHASHA SIKSHYANA PUSTIKA

Compilation : Sri Rajkishore Mahana
Informant : Sri Soma Dhangada Majhi

©Publisher : Director
Academy of Tribal Dialects & Culture
Adivasi Exhibition Ground
Unit - I, Bhubaneswar - 751 009
First Edition :

Printed at :

Price : Rs. 30.00 Only

ମୁଖବନ୍ଧ

ଆଦିବାସୀ ବହୁଳ ରାଜ୍ୟଭାବରେ ଓଡ଼ିଶା ଭାରତରେ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ୬୨ ପ୍ରକାରର ଜନଜାତି ବସବାସ କରି ଆସୁଛନ୍ତି ଯାହା ସାମଗ୍ରୀକ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୨୨.୨୧ ଭାଗ । ୧୯୯୧ ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୭୦,୩୨,୨୧୪ । ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀମାନେ ତିନିଭାଷୀ ପରିବାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା ନିମ୍ନମତେ ବର୍ଗୀକୃତ ।

୧. ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚୟ ଥାଇ ସ୍ୱବର୍ଗୀୟ ଭାଷା, ୨. ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚୟ ଥାଇ ପରବର୍ଗୀୟ ଭାଷା, ୩. ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚୟ ନଥାଇ ମୌଳିକ ଭାଷା ବା ସଂଯୋଜକଭାଷା ।

ପ୍ରଥମ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଧୀନରେ ସାନ୍ତାଳ, ମୁଣ୍ଡା, କୁଆଙ୍ଗ, ବଣ୍ଡା, କୁଇ, କୁଡି ଓ ଓରାମ ପ୍ରମୁଖ ବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଧୀନରେ ବାଥୁଡି, ଭୂୟାଁ, ଭଡ୍ରା, ହଲବା, ବିଂଝିଆ, ଭୂମିଆ, ଓ ପରଜା ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଅତୀତରେ ଏମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ମୌଳିକ ଭାଷା ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା, ମାତ୍ର ସମୟକ୍ରମେ ସେମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଭାଷାକୁ ଭୁଲି ପରବର୍ଗୀୟ ଭାଷା-ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ତୃତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ଅର୍ଦ୍ଧଗୋଷ୍ଠୀୟ ସ୍ତରରେ, ଦୁଇ ଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ଜନସମୁଦାୟ, ଏକ ତୃତୀୟ ଭାଷାକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ଭାଷା ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଭାଷା ହେଉଛି ସଂଯୋଜକ ଭାଷା ବା Lingua Franca । ଏହି Lingua Franca ଅଧୀନରେ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳରେ କଥିତ ସାନ୍ତାଳୀୟା ତଥା ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳରେ କଥିତ ଦେଶିଆ ଭାଷା ପ୍ରଧାନ । ଏହି ଭାଷା ଦ୍ୱୟ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା କଥିତ ହେଉନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ଜନଜାତିଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗର ଭାଷା ହିସାବରେ ପ୍ରଚଳିତ । ଏହି ସଂଯୋଜକ ଭାଷା ମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ବ୍ୟାକରଣ ରହିଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ସମାଜ ତ୍ରିବିଧ ପ୍ରମୁଖ ଜନଜାତି ପରିବାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯଥା : ଆଷ୍ଟିକ (ମୁଣ୍ଡା), ଦ୍ରାବିଡ଼ ଓ ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନଜାତି ପରିବାରର ଭାଷା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ

ଭିନ୍ନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ୨୨ ରୁ ଅଧିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିଜର ମାତୃଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲାବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ଥାନୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଉପ-ଭାଷାଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜର ପ୍ରଥମ ଭାଷା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଉଛନ୍ତି । ତେବେ ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଭିତରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାଷା ଓ ଉପଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ।

ମୁଣ୍ଡା : ଭୂମିକ, ବିରହୋର, ରେମ (ବଣ୍ଡା), ଗଡ଼ା (ଡ଼ିଡ଼ାୟୀ), ଗୁଡ଼ବ (ଗଦବା), ସୋରା (ସଉରା), ପାରେଙ୍ଗା, ଖରିଆ, ଜୁଆଙ୍ଗ, ସାନ୍ତାଳୀ, ହୋ, ମୁଣ୍ଡାରୀ, ମାହାଲୀ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଦ୍ରାବିଡ଼ : ଗୋଣ୍ଡା, କଣ୍ଡା, କୁଇ, କୁଭି-କନ୍ଧ, କିସାନ, କୋୟା, କୋଲାମା, ନାଜକୀ ଓଲାରୀ, ପାର୍ଜୀ, ପେଙ୍ଗ, କୁଡୁଖ (ଓରାଓ) ଇତ୍ୟାଦି ।

ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟ : ବାଥୁଡ଼ି, ଭୂୟାଁ, କୁରମାଳୀ, ସାଉଁଡ଼ି, ସାନ୍ତା, କନ୍ଧାନ, ଅନ୍ତ୍ରୀଆ, ଦେଶିଆ, ଝରିଆ, ହାଲବି, ଭଡ଼ା, ମାଟିଆ, ଭୁଞ୍ଜିଆ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏହିସବୁ ଭାଷା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଚାରୋଟି ଭାଷାରେ ଲିପି ବିକଶିତ ହୋଇଛି । ସେ ଚାରୋଟି ଲିପି ହେଉଛି - ସାନ୍ତାଳୀ (ଅଲଟିକି), ସଉରା (ସୋରାଂ ସୋମପେଡ଼), ହୋ (ଘୋରାଂଚିତି), ଏବଂ କୁଇ (କୁଇ ଲିପି) । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ସାନ୍ତାଳୀ ଓ ସଉରା ଲିପିରେ ବହିପତ୍ର ମୁଦ୍ରଣ ହେଉଛି । ଅନ୍ୟ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାରେ ଯାହା ସାହିତ୍ୟ ଲେଖାଯାଉଛି ତାହା ରୋମାନ, ଦେବନାଗରୀ, ବଙ୍ଗଳା, ତେଲୁଗୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ହିଁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସରକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଏକ ମାଧ୍ୟମ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ରହିଛି । ଆଦିବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଭାଷା ବ୍ୟତିରେକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସହିତ ପରିଚିତ ନଥିବାରୁ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ଯୋଜନାକୁ ସେମାନଙ୍କ ନିଟକରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କୁ ବହୁତ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଫଳତଃ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ଯୋଜନାର ରୂପାୟନ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଓ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ସରକାର ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ କାମ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀ ତଥା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଦିବାସୀଭାଷାରେ ତାଲିମ୍ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ଆଦିବାସୀ ଭାଷାରେ ତାଲିମ୍ ପାଇ ଜଣେ

କର୍ମଚାରୀ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ନିକଟତର ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନାର
 ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବ । ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ରଖି ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ ଉପଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରମୁଖ
 ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକରେ ଭାଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରମାନ ସ୍ଥାପନକରି ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରୀ
 କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ତାଲିମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସହଜ
 ଏବଂ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ ଏକାଡେମୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି । ଏହି
 ପୁସ୍ତକ ପ୍ରମୁଖ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ମାନଙ୍କରେ ରଚିତ । ବ୍ୟାକରଣ, ରଚନାବଳୀ ଏବଂ
 ଶବ୍ଦକୋଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମୃଦ୍ଧ । ଭାଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଏହି ପୁସ୍ତକକୁ ଆଧାରକରି
 ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସାମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ସହଜସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।
 ତେଣୁ ସମୟୋପଯୋଗୀ ଭାଷାର ଦୈନନ୍ଦିନ ବ୍ୟବହାରକୁ ନେଇ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକାରୀ
 ଏବଂ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଭାବେ ଭାବଗତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନର ମାଧ୍ୟମ
 ହିସାବରେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଏକ ସରଳ ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ପୁସ୍ତିକାର
 ପରିଚ୍ଛନା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ନୀତି ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରଜାତିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହ ହେଉଥିବା
 ଆଳାପ ଆଲୋଚନାକୁ କେତୋଟି ସରଳବାକ୍ୟ ଛଳରେ ସିଧାସଳଖ ଉଦାହରଣ
 ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଫଳତଃ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ପ୍ରଜାତିକ ଜନଗୋଷ୍ଠୀର
 ମାନସିକତା ସହ ଉଭୟେ ପରିଚିତ ହେବେ, ଆନ୍ତରିକତା ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତି
 ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ସହ ବିଶ୍ୱାସ ଭାଜନ ହେବେ । ବିଶ୍ୱାସଟିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଗଲେ ଯୋଜନା
 ରୂପାୟନ କରିବା ସହଜ ସାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସକୁ ଆଶୁ ଆଗରେ ରଖି ଆଦିବାସୀ
 ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ତୁତ “ବଣ୍ଡା ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ପୁସ୍ତିକା”
 ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାକୁ ସଂକଳନ କରିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ମାହାନା । ପୁସ୍ତିକାର ଭାଷା
 ସଂସାଧକ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ସୋମା ଧାଙ୍ଗଡା ମାଝୀ । ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରକାଶନ ଅବସରରେ
 ଏକାଡେମୀ ଏମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞ ।

ଅନନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତା
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
 ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସୂଚୀପତ୍ର

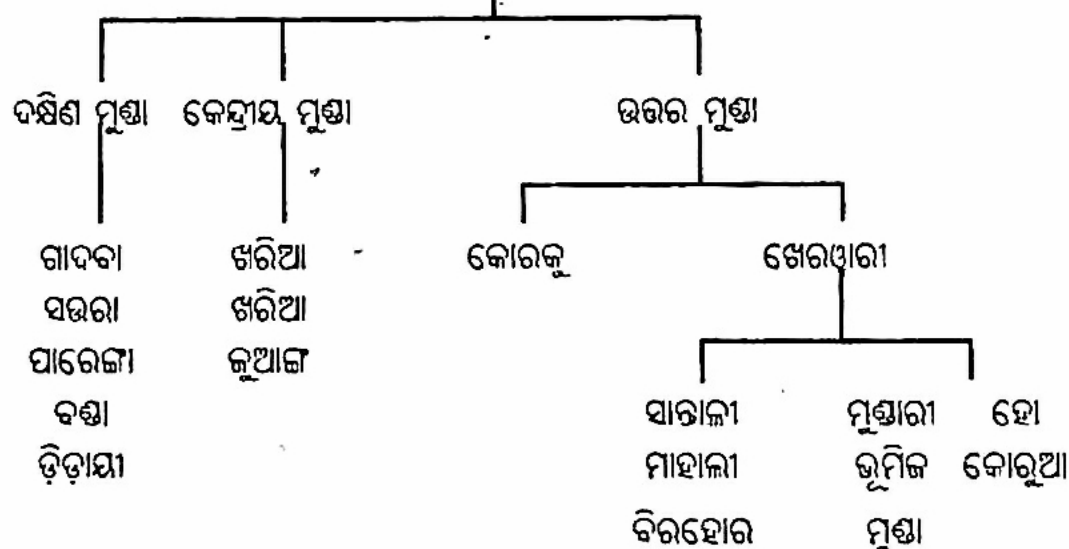
କ୍ର.ସଂ	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
I.	ମୁଖବନ୍ଧ	
II.	ଉପକ୍ରମଶିଳା	
୧.	ସର୍ବନାମ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ	୧-୭
୨.	ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶର ନାମ	୮-୧୦
୩.	ପ୍ରାକୃତିକ ନାମ	୧୧-୧୨
୪.	ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜମିର ନାମ	୧୨
୫.	ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶସ୍ୟ ଓ ଫୁଲର ନାମ	୧୩-୧୪
୬.	ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗଛର ନାମ	୧୫-୧୬
୭.	ଘରର ବିବରଣୀ	୧୬
୮.	କୃଷି ସରଞ୍ଜାମ	୧୭
୯.	ବାର, ମାସ ଏବଂ ରତ୍ନ	୧୮
୧୦.	ସାଧାରଣ କ୍ରିୟା	୧୯-୨୧
୧୧.	କାଳ : ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅତୀତ, ଭବିଷ୍ୟତ	୨୨-୩୦
୧୨.	ସାଧାରଣ ବାକ୍ୟାବଳୀ	୩୧-୮୩
୧୩.	କେତେକ ଶିକ୍ଷାଚାର ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ	୮୪-୮୫
୧୪.	ଆଦେଶ / ଅନୁଜ୍ଞା ବାକ୍ୟାବଳୀ	୮୬-୮୮

ଉପକ୍ରମଣିକା

ଭାରତରେ ଆଦିବାସୀ ବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ତଳକୁ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନ ଦ୍ୱିତୀୟ । ଏଠାରେ ୬୨ ପ୍ରକାର ଉପଜାତିର ଆଦିବାସୀ ରହନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜନ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏମାନଙ୍କ ଭାଗ ଶତକଡ଼ା ୨୨.୪୩ । ନୃତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏମାନେ ତ୍ରିବିଧ ପ୍ରଜାତିର ଅନ୍ତର୍ଗତ-ମୁଣ୍ଡା (ଅଷ୍ଟ୍ରିକ୍), ଦ୍ରାବିଡ଼ ଏବଂ ଭାରତୀୟ-ଆର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଜାତି ମଧ୍ୟରେ ବିବିଧ ଉପଜାତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ମୁଣ୍ଡା ପ୍ରଜାତିର ଏକ ଉପଜାତି ବଣ୍ଡା । ମୁଣ୍ଡା-ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ସ୍ଥାନ ନିମ୍ନସ୍ଥ ନକ୍ସା ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଭବ୍ୟ ।

ମୁଣ୍ଡା-ପରିବାର

ବଣ୍ଡା ଜାତିର ବାସସ୍ଥାନ ମାଲକାନଗିରି ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଖଇରପୁଟ ଓ କୁଡୁମ୍ବୁ ଲୁଗୁମା ବ୍ଲକ୍ ଅଞ୍ଚଳ । ମାଛକୁଣ୍ଡ ନଦୀର ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ସାଧାରଣତଃ ବଣ୍ଡା ପର୍ବତାଞ୍ଚଳ ନାମରେ ଚିହ୍ନିତ । ବଣ୍ଡାମାନେ ଏହି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗ୍ରାମ ମାନଙ୍କରେ ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦ୍ର ମୁଦୁଲିପଡ଼ା ଏବଂ ତାହା ଉପରକୁ ଅଣ୍ଡାହାଲ । ଖଇରପୁଟ ପାଖାପାଖି ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳରେ କିଛି ସଂଖ୍ୟକ ବଣ୍ଡା ବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଚାଲି ଚଳଣି, ବେଶଭୂଷା ଓ କଥାଭାଷା ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ।

ବନ୍ଧାମାନେ ନିଜକୁ କହନ୍ତି ‘ରେମୋ’ (ମନୁଷ୍ୟ) । ତାଙ୍କ ଭାଷାର ନାମ ତେଣୁ ରେମୋ ଭାଷା । ଏହି ଭାଷା ମୁଣ୍ଡା ପରିବାରର ଅପରାଧର ଭାଷାମାନଙ୍କ ସହିତ, ବିଶେଷତଃ ସନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗାଦବା ଭାଷା ‘ଗୁଡବ’ ଓ ତିଡ଼ାୟା ଭାଷା ‘ଗଡ଼ା’ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ତଳ ବନ୍ଧା ଓ ଉପର ବନ୍ଧାଙ୍କ ବୋଲିରେ କେତେକ ତାରତମ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । କୋରାପୁଟର ସମସ୍ତ ଉପଜାତି ପରି ବନ୍ଧାମାନେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ଭାଷାରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସହିତ ‘ଦେଶିଆ’ ଭାଷାରେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବନ୍ଧାମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଖୁବ୍ ମିଳାମିଶା କରୁନଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଦେଶିଆରେ ଜ୍ଞାନମଧ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିମତମ ଉପଜାତି ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଗତିର ପ୍ରଧାନ ଅବରାଧ ହୋଇଛି ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଓ ପ୍ରକୃତି । ସେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମ-ସଚେତନ । ଅଭିମାନୀ କ୍ଷଣକୋପୀ, ଅମିଶ୍ରକ ଏବଂ ନିଜର ଓ ନିଜଗୋଷ୍ଠୀ ବାହାରେ ସବୁକିଛି ପ୍ରତି ଅନାସକ୍ତ । ଏ ଯାବତ୍ ବନ୍ଧା-ପର୍ବତାଞ୍ଚଳ ଏକ ଅଭେଦ୍ୟ ଦୁର୍ଗ ପରିଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଥିଲା ଭୟ । ହାଟପାଲିକୁ ସେମାନେ ଥରେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିଲେ । ଅଳ୍ପ କଥା କହି ଶୀଘ୍ର କିଣା କଟା କରି ଫେରିଯାଉଥିଲେ । ବାହାର ଦୁନିଆ ସହିତ ଏମାନଙ୍କର ମାତ୍ର ଏତିକି ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟର ଭାଷା ଶିଖିବାର ବୁଝିବାର ସୁଯୋଗ କମ୍ ଆସୁଥିଲା । ମାତ୍ର ଏବେ ସେ ପରିସ୍ଥିତି ବଦଳି ଯାଇଛି । ବନ୍ଧା ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଛି । ଫଳତଃ ବନ୍ଧାମାନଙ୍କ ସହ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ କ୍ରମଶଃ ବଢିବାରେ ଲାଗିଛି ।

ବନ୍ଧା ଜାତିର ଉନ୍ନତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତଙ୍କର କାମ୍ୟ । ଜଣକ ସହିତ ଆତ୍ମୀୟତା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଆବଶ୍ୟକତା କଥାବାର୍ତ୍ତା । ବନ୍ଧାମାନଙ୍କର ଆମ ମାନବତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରଗତି, ସତ୍ୟତା, ଉନ୍ନତି ପ୍ରତି ନିଷ୍ପେହ ହେତୁ ଆମଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉଦ୍ୟମ ଅସମ୍ଭବ । ଏଣୁ ପ୍ରଥମତଃ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଧା ଭାଷାରେ ଭାଷା ଓ ଶବ୍ଦକୋଷ ସମ୍ପର୍କିତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାମାଣିକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିଛି । ଏଥିରେ ବନ୍ଧା ବ୍ୟାକରଣର ପ୍ରାରୂପ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ତେବେ ବନ୍ଧା ଭାଷାକୁ ସହଜ ଓ ସରଳଭାବରେ ଶିଖିବା ପାଇଁ ସମ୍ପ୍ରତି ଏକାଡେମୀ ଦ୍ୱାରା “ବନ୍ଧା ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ପୁସ୍ତିକା”ର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ସଂକଳନଟି ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ । ପାଠକଙ୍କ ମତାମତି ଲାଭ କଲାପରେ ଏକାଡେମୀ ଆହୁରି ସୁଗମ କରାଯିବାର ଯୋଜନା ରଖିବ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂସ୍କରଣରେ ପାଠକଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାର୍ଜନ ଓ ପରିବର୍ଦ୍ଧନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ।

PRONOUN ସର୍ବନାମ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
I	ମୁଁ	ନିଙ୍ଗ
We	ଆମେମାନେ	ନାଇ
You	ତୁ	ନ
You	ତୁମେ	ଫେ
You	ତୁମ୍ଭେମାନେ	ଫେମାରୀ
He	ସେ (ପୁ)	ନଙ୍ଗେରେ
She	ସେ (ସ୍ତ୍ରୀ)	ନସେଲାନେ
It/This	ଏହା	ଖନାଆ
They	ସେମାନେ	ଗିତିନେ
Thou	ତୁମ୍ଭେମାନେ	ଫେମାରୀ
Thee	ତୋତେ	ଆନ
(To you)	ତୁମକୁ	ଆନ
Me	ମୋତେ	ଆନିଙ୍ଗ୍
You	ତୁମ୍ଭକୁ / ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ	ଆପେମାରୀ
His	ତାହାର / ତାଙ୍କର	ମାଇନା
Her	ତାକୁ / ତାହାର	ମାଇନା
Him	ତାହାକୁ / ତାଙ୍କୁ	ମାଇ
Us	ଆମମାନଙ୍କୁ	ନାଇନା
Them	ସେମାନଙ୍କୁ	ଗିତିନେନା

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
My	ମୋର	ନିଜ୍‌ନା
Your	ତୋର	ନଅନା
Your	ତୁମ୍ଭର / ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର	ନଅନା / ଫେଏନା
Our	ଆମ୍ଭର / ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର	ନିଜ୍‌ନା / ନିଜ୍‌ନାମାରୀ
Their	ସେମାନଙ୍କର	ଗିତିନେନା
Of thee	ଏମାନଙ୍କର	ଖନେଏନା
Myself	ମୁଁ ନିଜେ	ନିଜ୍ - ଅ
Yourself	ତୁ ନିଜେ	ନଁ
	ତୁମେ ନିଜେ	ଫେଅ
Himself	ସେ ନିଜେ	ମାଇ-ଅ
Herself	ସେ ନିଜେ (ସ୍ତ୍ରୀ)	ମାଇ-ଅ-ସେଲାନେ
Ourselves	ଆମ୍ଭେମାନେ ନିଜେ	ନାଇ
Yourselves	ତୁମ୍ଭେମାନେ ନିଜେ	ଫେ
Themselves	ସେମାନେ ନିଜେ	ମାଏନା
These	ଏଗୁଡ଼ିକ / ଏସବୁ	ଖଅନା
Those	ସେଗୁଡ଼ିକ / ସେସବୁ	ଗିତିନା
Who	କିଏ	ଯାଃ
What	କ'ଣ	ମା
Why	କାହିଁକି	ମା'ସା
Where	କେଉଁଠାରେ	ଆରୀ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
When	କେତେବେଳେ / କେବେ	ଅଇଜାବେଲା / ଶୁଭ
Which	କେଉଁଟି	ଆରନା
Whose	କାହାର	ଯାଆନା
Whom	କାହାକୁ	ଆଜା
How	କିପରି / କେତେ / କେମିତି	ମିରୀ, ଅୟା
Howmany	କେତେ ସଂଖ୍ୟକ	କଅନା ଅଇଜା
Howmuch	କେତେ ପରିମାଣ	ଅଇନା, ଡେଙ୍ଗିଡା
Here	ଏଇଠି	ଆ'କା
This	ଏହା	କଅନା
Of these	ଏମାନଙ୍କର	ଖନେଏନା

FIRST PERSON ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ

କାରକ	ବିଭକ୍ତି	ଏକବଚନ	
		ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
କର୍ତ୍ତୃ କାରକ	ପ୍ରଥମା	ମୁଁ	ନିଜ୍
କର୍ମ କାରକ	ଦ୍ୱିତୀୟା	ମୋତେ	ନିଜ୍-ଅ
କରଣ କାରକ	ତୃତୀୟା	ମୋ ଦ୍ୱାରା	ନିଜ୍-ନା-ସା
ସଂପ୍ରଦାନ କାରକ	ଚତୁର୍ଥୀ	ମୋ ପାଇଁ	ନିଜ୍ ପୁଲାଇ
ଅପାଦାନ କାରକ	ପଞ୍ଚମୀ	ମୋ ଠାରୁ	ନିଜ୍ ଗାରୀ
ସମ୍ବନ୍ଧ କାରକ	ଷଷ୍ଠୀ	ମୋର	ନିଜ୍-ନା
ଅଧିକରଣ କାରକ	ସପ୍ତମୀ	ମୋ ଠାରେ	ନିଜ୍-ବ୍

ଦ୍ୱିବଚନ		ବହୁବଚନ	
ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ	ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
ଆମେ ଦୁହେଁ	ନାଜ୍ ବାୟ	ଆମେମାନେ	ନାଜ୍
ଆମ ଦୁହେଁକୁ	ଆମାଜ୍ ଆମବାୟ	ଆମମାନଙ୍କୁ	ଆନାଜ୍
ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କଦ୍ୱାରା	ନାଜ୍ ବାୟସା	ଆମମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	ନାଜ୍-ନା
ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କପାଇଁ	ନାଜ୍ ବାୟ ପୁଲାଇ	ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ	ନାଜ୍ ପୁଲାଇ
ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କଠାରୁ	ନାଜ୍ ବାୟଗାରୀ	ଆମମାନଙ୍କଠାରୁ	ନାଜ୍-ନାଗାରୀ
ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କର	ନାଜ୍ ବାୟ	ଆମମାନଙ୍କର	ନାଜ୍-ନା
ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କଠାରେ	ନାଜ୍ ବାୟବ	ଆମମାନଙ୍କଠାରେ	ନାଜ୍-ନାବ୍

SECOND PERSON ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁରୁଷ

କାରକ	ବିଭକ୍ତି	ଏକବଚନ	
		ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
କର୍ତ୍ତୃ କାରକ	ପ୍ରଥମା	ତୁ / ତୁମେ	ନ / ଯେ
କର୍ମ କାରକ	ଦ୍ଵିତୀୟା	ତୋତେ / ତୁମକୁ	ଆନ
କରଣ କାରକ	ତୃତୀୟା	ତୋ ଦ୍ଵାରା/ତୁମ ଦ୍ଵାରା	ନ ଅନ୍‌ସା
ସଂପ୍ରଦାନ କାରକ	ଚତୁର୍ଥୀ	ତୋ ପାଇଁ / ତୁମ ପାଇଁ	ନଫଲାଲ / ସେ ପୁଲାଲ
ଅପାଦାନ କାରକ	ପଞ୍ଚମୀ	ତୋ ଠାରୁ / ତୁମଠାରୁ	ନଅନ୍ ଗାରୀ ସେନ୍ ଗାରୀ
ସମ୍ବନ୍ଧ କାରକ	ଷଷ୍ଠୀ	ତୋର / ତୁମର	ନଅନା / ନଅନା
ଅଧିକରଣ କାରକ	ସପ୍ତମୀ	ତୋ ଠାରେ ତୁମ ଠାରେ	ନଅନା ଗାରୀ / ସେନ ବାୟାବ

ଦ୍ଵିବଚନ		ବହୁବଚନ	
ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ମୁଣ୍ଡା ଭୂମିଜରୂପ	ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭେ	ନ-ବାୟାସେ-ବାୟ	ତୁମ୍ଭେମାନେ	ସେମାରୀ
ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭକୁ	ନ-ବାୟ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ	ସେମାରୀ
ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭଙ୍କଦ୍ଵାରା	ପା - ବାୟସା	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା	ସେଏନାସା
ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭଙ୍କପାଇଁ	ପାୟାୟ ପୁଲାଲ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଇଁ	ସେଏନାପୁଲା
ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭଙ୍କଠାରୁ	ନଅନାବାୟଗାରୀ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରୁ	ସେଏନାଗାରୀ
ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭଙ୍କର	ପାନାବାୟନା	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର	ସେଏନା
ତୁମ୍ଭ ତୁମ୍ଭଙ୍କଠାରେ	ପାନବାୟଙ୍ଗସୁବା	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ	ସେନବାୟବ

THIRD PERSON ତୃତୀୟପୁରୁଷ

କାରକ	ବିଭକ୍ତି	ଏକବଚନ	
		ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
କର୍ତ୍ତୃ କାରକ	ପ୍ରଥମା	ସେ	ମାଲ
କର୍ମ କାରକ	ଦ୍ୱିତୀୟା	ତାକୁ	ମାଲନା
କରଣ କାରକ	ତୃତୀୟା	ତାହା ଦ୍ୱାରା	ମାଲଦ୍ୱର୍ତ୍ତ
ସଂପ୍ରଦାନ କାରକ	ଚତୁର୍ଥୀ	ତାହା ପାଇଁ	ମାଲପୁଲାଇ
ଅପାଦାନ କାରକ	ପଞ୍ଚମୀ	ତାହା ଠାରୁ / ତାଙ୍କ ଠାରୁ	ମାଲବ୍‌ଗାରୀ
ସମ୍ବନ୍ଧ କାରକ	ଷଷ୍ଠୀ	ତାହାର/ତାଙ୍କର	ମାଲନା
ଅଧିକରଣ କାରକ	ସପ୍ତମୀ	ତାହା ଠାରେ	ମାଲନାକୁରୁଗ୍

ଦ୍ୱିବଚନ		ବହୁବଚନ	
ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ	ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
ସେ ଦୁହେଁ	ମାଲ ବାୟ	ସେମାନେ	ମାଏ
ସେ ଦୁହେଁକୁ	ମାଲନା ବାୟ	ସେମାନଙ୍କୁ	ମାଲନା
ସେ ଦୁହେଁଦ୍ୱାରା	ମାଲ ବାୟଦ୍ୱର୍ତ୍ତ	ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	ମାଲନା ଦ୍ୱର୍ତ୍ତ
ସେ ଦୁହେଁପାଇଁ	ମାଲବାୟ ପୁଲାଇ	ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ	ମାଲନା ପୁଲାଇ
ସେ ଦୁହେଁଠାରୁ	ମାଲବାୟଗାରୀ	ସେମାନଙ୍କଠାରୁ	ମାଲନା ଗାରୀ
ସେ ଦୁହେଁଙ୍କର	ମାଲନାବାୟ	ସେମାନଙ୍କର	ମାଲନା
ସେ ଦୁହେଁଠାରେ	ମାଲନାବାୟକୁରୁଗ୍	ସେମାନଙ୍କଠାରେ	ମାଲନା କୁରୁଗ୍

କିଏ

ଏକବଚନ			
କାରକ	ବିଭକ୍ତି	ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
କର୍ତ୍ତୃ କାରକ	ପ୍ରଥମା	କିଏ	ଯା
କର୍ମ କାରକ	ଦ୍ୱିତୀୟା	କାହାକୁ	ଆଯା
କରଣ କାରକ	ତୃତୀୟା	କାହା ଦ୍ୱାରା	ଯା ବ୍ରଜ
ସଂପ୍ରଦାନ କାରକ	ଚତୁର୍ଥୀ	କାହା ପାଇଁ	ଯା ପୁଲାଇ
ଅପାଦାନ କାରକ	ପଞ୍ଚମୀ	କାହାଠାରୁ	ଯାନ୍ ବକ୍
ସମ୍ବନ୍ଧ କାରକ	ଷଷ୍ଠୀ	କାହାର	ଯାନା
ଅଧିକରଣ କାରକ	ସପ୍ତମୀ	କାହାଠାରେ	ଯାଦା ବୁରଜ

ବହୁବଚନ			
କାରକ	ବିଭକ୍ତି	ଓଡ଼ିଆ ରୂପ	ବଙ୍ଗା ରୂପ
କର୍ତ୍ତୃ କାରକ	ପ୍ରଥମା	କେଉଁମାନେ	ଯାଉଛକା
କର୍ମ କାରକ	ଦ୍ୱିତୀୟା	କେଉଁମାନଙ୍କୁ	ଯାନଗାରୀରେମ୍
କରଣ କାରକ	ତୃତୀୟା	କେଉଁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	ସା ବ୍ରଜ
ସଂପ୍ରଦାନ କାରକ	ଚତୁର୍ଥୀ	କେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ	ଯାଯାତୁଲାଇ
ଅପାଦାନ କାରକ	ପଞ୍ଚମୀ	କେଉଁମାନଙ୍କଠାରୁ	ଯାନଯାନଗାରୀ
ସମ୍ବନ୍ଧ କାରକ	ଷଷ୍ଠୀ	କେଉଁମାନଙ୍କର	ମକୁରୁଗନା ମାତୀ
ଅଧିକରଣ କାରକ	ସପ୍ତମୀ	କେଉଁମାନଙ୍କଠାରେ	ମକୁରୁପନାକୁରୁଗ

PARTS OF THE BODY

ଶରୀରର ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Head and Trunk	ମୁଣ୍ଡ ଓ ଗଣ୍ଡି	ବର୍ମାରୀୟେରୀ
Face	ମୁହଁ	ସାରମ୍
Mouth	ପାଟି	ଥୁମ
Eye	ଆଖି	ମଅ
Eye Lid	ଆଖିପତା	ସିରିମ୍
Tooth	ଦାନ୍ତ	ଗିନେ
Tongue	ଜିଭ	ଲେୟାଙ୍ଗ
Forehead	କପାଳ	ଗୁଡୁମଙ୍ଗ
Skull	ଖପୁରୀ	ଖୁରାଜବର୍
Brain	ମସ୍ତିଷ୍କ	ଉଡଗବର୍
Cheek	ଗାଲ	ଗିରିମ୍
Hair	ବାଳ	ଉକବର୍
Ear	କାନ	ଲୁଡୁର
Throat	ଗଳା	ରଙ୍ଗୁ
Neck	ବେକ	ଗୁଲୁୟୁରା
Ribs	ପଞ୍ଜରା	ଶ୍ରାଗାଏ
Chest	ଛାତି	ଗିରେ
Lungs	ଫୁସଫୁସ	ବୁରୁକ୍
Spleen	ସ୍ପ୍ଲିନ	ଜୀବନ୍
Stomach	ପାକସ୍ଥଳୀ	ପଟା
Belly	ପେଟ	ସୁଲଜ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Abdomen	ତଳିପେଟ	ଲୁଣିଙ୍ଗ ସୁଲୟ
Shoulder	କାନ୍ଧ	ତିନାରମ୍
Arm	ବାହୁ	ବୁଲିତି
Elbow	କହୁଣୀ	ସୁନୁକୁତି
Hand	ହାତ	ତିତି
Palm	ପାପୁଲି	ତାତିତି
Finger	ଆଙ୍ଗୁଠି	ତିତି
Left Hand	ବାମ ହାତ	ବାସାକ୍ତି
Right Hand	ଡାହାଣ ହାତ	ସୁସୁମ୍ତି
Nose	ନାକ	ଇଡ଼ସେମି
Lip	ଓଠ	ଲିୟରତମ୍
Chin	ଥୋଡ଼ି	ଖୁରଲା
Tonsil	ଘଣ୍ଟିକା	ତୁଗୁ
Wrist	ମଣିବନ୍ଧ	ତିତିନାଗଣ୍ଡି
Nail	ନଖ	ଖୁର୍ମେ
Thumb	ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗୁଳି	ଜଂତି / ଯଡ଼ତି
Fore Finger	ତର୍ଜନି	ମଜାନତିତି
Middle Finger	ମଧ୍ୟମା	ମଜାନତିତି
Ring Finger	ଅନାମିକା	ମଜାନତିତି
Little Finger	କନିଷ୍ଠା	ଅଅତି
Navel	ନାଭି	ଲୁଣିଙ୍ଗ୍
Back	ପିଠି	ଗୁଡାଙ୍ଗ୍
Backbone	ମେରୁଦଣ୍ଡ	ରେଡି
Waist	ଅଣ୍ଟା	କାଁସାମ୍

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Armpit	କାଖ	ଉପାସୁର
Thigh	ଜଘ	ବିଲି
Anus	ମଳଦ୍ୱାର	ଖୁଣ୍ଟାଇ
Skin	ଚମଡ଼ା	ଉସା
Umbilical Cord	ନାଭିପୋଜା	ଲୁଣିଙ୍ଗ
Knee	ଆଣ୍ଠୁ	ଖୁନୁକ୍
Leg	ଗୋଡ଼	ତିକ୍ସୁଙ୍ଗ
Ankle	ବଳାଗଣ୍ଠି	ମୁତେଇସାଙ୍ଗ
Foot	ପାଦ	ତିକ୍ସୁଡ଼
Heel	ଗୋଇଠି	ଶୁମୁମ୍
Sole	ତଳିପାଦ	ଡା ତିକ୍ସୁଙ୍ଗ
Toe	ପାଦ ଆଙ୍ଗୁଠି	ଶୁଆସୁଙ୍ଗ
Breast	ସ୍ତନ	ଡାତୁକୁଇ
Liver	ଯକୃତ	ସୁକୁବାଟି
Buttock	ପିତା	ବୁଲିନ୍ କୁଡ଼ାଇ
Lap	କୋଳ	ଖୁଣ୍ଟୁଲତା
Pulse	ନାଡ଼ି	ୟାଁରମ୍
Kidney	ମୁତ୍ରକୋଷ	ମୁତକାନା
Heart	ହୃଦୟ	ଜୀବନ୍
Bone	ହାଡ଼ / ଅସ୍ଥି	ସିକ୍ସାଙ୍ଗ
Tear	ଲୁହ	ଡାମ
Body	ଶରୀର	ପୁଙ୍ଗରଙ୍ଗ
Eye brow	ଭୂଲତା	ତେକୁରମ
Unethra	ମୁତ୍ରଦ୍ୱାର	ବୁଟିକୁଡ଼
Nipple	ସ୍ତନାଗ୍ର	ମଡାତିକୁଇ

NATURAL NAMES ପ୍ରାକୃତିକ ନାମ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Forest	ଜଙ୍ଗଲ	ଲାଟା
Hill	ପାହାଡ଼	ଖୁଣ୍ଟା
Stream	ଝରଣା	କୁଜରା
River	ନଦୀ	କିଣ୍ଡା
Stone	ପଥର	ବିରେ
Earth	ପୃଥିବୀ	ଗୁଲାଇଖୁଣ୍ଟା
Sand	ବାଲି	ବାଲି
Air / Wind	ପବନ / ବାୟୁ	ଉଇଡା
Water	ପାଣି	ଡା
Sun	ସୂର୍ଯ୍ୟ	ସିଙ୍ଗ୍ / ସିଙ୍ଗ୍
Moon	ଚନ୍ଦ୍ର	ଆରକେ
Sky	ଆକାଶ	କେତୁଙ୍ଗ୍
Star	ତାରକା	ସୁମରତକ୍
Thunder	ଚଢ଼ଚଢ଼ି / ଘଡ଼ଘଡ଼ି	ଲୁଙ୍ଗ୍‌ଲୁଙ୍ଗ୍‌ଡା
Lightening	ବିଜୁଳି	ସିନ୍ / ସିନ୍‌ତାରଧୁୟ୍
Rain	ବର୍ଷା	ଡାଗ୍ରଡା
Ray	କିରଣ	ୟାଁ
Cloud	ବାଦଲ	ଡାୟୁଁରଗୁଡା
Moon light	ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣ	ଆରକେତଗଡା
Sun light	ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ	ୟାଁସିଙ୍ଗ୍‌ଡା
Full moon	ପୂର୍ଣ୍ଣିମା	ଫୁନିଗା

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
New moon	ଅମାବାସ୍ୟା	ଆକିମଂଡକ୍
Solar Eclipse	ସୂର୍ଯ୍ୟପରାଗ	ଆସିଙ୍ଗିସବ୍ତା
Lunar Eclipse	ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ	ଆରକେସବତା
Fortnight	ପକ୍ଷ	ଉଇଗିତା
Dark fortnight	କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ	ଆରକେ ଉଇଗିତା
Bright fortnight	ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ	ଆରକେଗାଉଗିତା
Wind	ପବନ	ଉଇଡା
Strom	ଝଡ଼	ଉଇଡାଗଡ଼ା

LAND TYPE ଜମି କିସମ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Land	ଜମି	ପାଦା
Dry land	ଜିପ ଜମି	ରାଙ୍ଗସଙ୍ଗ
Wet land	ନାଲି ଜମି / ବାହଲ ଜମି	ଡାକ୍ଲାଇ ଡାକ୍ଲାଇ
Hill Slope land	ପାହାଡ଼ିଆ ଡାଲୁ ଜମି	ବିରି
Hilly land	ପାହାଡ଼ିଆ ଜମି	ଡିନାଇବିରି
Kitchen garden	ବଗିଚା	ଡିଙ୍ଗିୟାବୁର
Guda land (Up-land)	ଜିପ ଜମି	ଜଲାବୁର
Midium land	ମାଲ ଜମି	ଡାଉ ଡାଉ ଲିଉଁ
Plateau	ମାଲଭୂମି	ପାରାଉନଡୁଲିଉଁ
River bank	ନଦୀ କୂଳ	ସୁଲୁଙ୍ଗଡା

NAME OF THE CROPS ଶସ୍ୟର ନାମ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Paddy	ଧାନ	କେରଙ୍ଗ
Wheat	ଗହମ	ଗଅମ
Regi	ମାଣ୍ଡିଆ	ସାମେ
Minor Millet	ଗୁଲଜି / ଚୋରୀ	ସନାଏଗା
Kodoi	କୋଦୁଅ	ରିରାଡା
Maize	ମକା	ଜାନା
Jowar	ଗଙ୍ଗାଲ	ବିରିଜନା
Cotton	କପା	ଜାଗଲୀ
Red gram	ହରଡ଼	ଲୁବୁରଗାଙ୍ଗ
Black gram	ବିରି	ରୁମା
Horse gram	କୋଲଅ	ଗିବେଗାଙ୍ଗ
Green gram	ମୁଗ	ଗାଆଙ୍ଗ
Lentils	ମସୁର	ମସୁରାଡାଲି
Ground gram	ବୁଟ	ସେନାଗାଙ୍ଗ
Pea	ମଟର ଛୁଇଁ	ମଟରଚେନା
Sesamum	ରାଶି	ମେଡ଼େରସାର
Mustard	ଶୋରିଷ	ସୋରିଷୁ
Nizar	ଅଳସୀ	ଅଳସୀ
Dal	ଡାଲି	ଡାଲି
Ground nut	ବାଦାମ	ବାଦାମ
Bean	ଶିମ୍ବ	ମେଡ଼େର

FLOWER ଫୁଲ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Flower	ଫୁଲ	ସାରୀ
Marigold	ଗେଣ୍ଡୁ	ଗୁଡ଼ସାର
Rose	ଗୋଲାପ	ଗୋଲାପସାରୀ
China rose	ମନ୍ଦାର	ମନ୍ଦାରସାରୀ
Tulip	ମଲ୍ଲୀ	ବାସ୍ନାସାରୀ
Moonbean	ଚନ୍ଦ୍ର	ଶଇଳାକାସାରୀ
Lotus	ପଦ୍ମ	ଗୁଡ଼ସାର
Keruan	କୁରେଇ	ମଲାଚାକ ସାରୀ
Oleander	କନିଅର	ସାଙ୍ଗସାଙ୍ଗସାରୀ
Holy basil	ତୁଳସୀ	ତୁଳସୀ
Sun flower	ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ	ସିଙ୍ଗନାସାରୀ
Star money flower	ଦୁବୁରା	ଦୁବୁରା ସାରୀ
Tube rose	ରଜନୀଗନ୍ଧା	ଗୁଲଡ଼ସାରୀ
Jasmine	ଯୁକ୍ତ	ମାମୁଁଶେନାସାରୀ
Lilly	କଇଁ	ଫାରାବଗ୍ନାସାରୀ
Screw pine	କେତକୀ	ଲାମୁକ୍ ସାରୀ
China bux	କାମିନୀ	କାମିବଗ୍ନାସାରୀ
Palash flower	ପଳାଶ	କନାସାରୀ

NAME OF THE TREES ଗଛର ନାମ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Tree	ଗଛ / ବୃକ୍ଷ	ସେମୁକ୍
Mango	ଆମ୍ବ	ଆଗେର
Cashew	ଲଙ୍କାଆମ୍ବ	ବାଲିଆ
Jack fruit	ପଣସ	ଉକୁସୁକ୍
Papaya	ଅମୃତଭଣ୍ଡା	ଅମୃତ
Banana	କଦଳୀ	ଉଁସୁକ୍ତାର
Fig	ଡିମ୍ବିରି	ବୁଲୁକୁର
Mahua	ମହୁଲ	ବଅ
Kendu	କେନ୍ଦୁ	ଥରେ
Palm Tree	ତାଳଗଛ	ଶୁକଡାକ୍
Black berry	ଜାମୁକୋଳି	କୁଡ଼େ
Kusum	କୁସୁମ	ଯାଜ୍
Bel tree	ବେଲଗଛ	ଉଁଗୁଙ୍ଗରା
Teak tree	ଶାଗୁଆନ୍ ଗଛ	ଇସେବି
Sal tree	ଶାଳ ଗଛ	ସରଗେ
Flax plant	ଛଣପଟ ଗଛ	ମେଁଏ
Bamboo	ବାଉଁଶ	ଆଆ
Tamarind	ତେନ୍ତୁଳୀ	ତିଥମ୍
Peepul tree	ଅଶ୍ବତ୍ଥ ବୃକ୍ଷ	ଗୁନଡ଼
Neem	ନିମ୍ବ	ଫୁସାଇଫା
Drum stick	ସଜନା	ଥରେଇଥେଇଣ୍ଡା
Lemon	ଲେମ୍ବୁ	ଲେମ୍ବୁ
Berry	ବରକୋଳି	ଆରମାଡ଼

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Banyan tree	ବରଗଛ	ଡଗାର
Flaver tree	କଦମ୍ବ	ଉଁସର
Pongamia glalua	କରଞ୍ଜ	ରେମଦାଡମ୍
Terminelia chefula	ହରିଡ଼ା	ଚିବୁର
Bahada	ବାହାଡ଼ା	ତୁସ
Amla	ଅଁଳା	ସିୟେର
Silk cotton	ସିମୁଳି	ଶୁରାଡ଼

DESCRIPTION OF HOUSE

ଘରର ବିବରଣୀ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
House	ଘର	ଡିଅ
Cattle shed	ଗୁହାଳ	ସାଲୁଗଲ
Roof	ଛାତ	ଥୁନେମ୍
Floor	ଚଟାଣ	ଡନାଡ଼ିସିଙ୍ଗ୍
Wall	କାନ୍ଥ	ଖୁଡ଼
Beam	କଡ଼ି	ଡିନେର
Door	କବାଟ	ପାଟା
Window	ଝରକା	ଜରକା
Doorsil	ଏରୁଣ୍ଡି	ବୁଆରବନ୍ଧ
Gate	ପାଟକ	ଗାରି
Dining room	ଖାଇବାଘର	ସୁସୁନାଡ଼ିଅ
Pillar	ଖୁଣ୍ଟି	ଥୁନୁ
Verandah	ବାରଣ୍ଡା	ପିଣ୍ଡାଲ
Court-yard	ଅଗଣା	ରୁନୁକସିଙ୍ଗ୍

IMPLEMENTS ସରଞ୍ଜାମ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Plough	ଲଙ୍ଗଳ	ସିନେ
Handle of plough	ଲଙ୍ଗଳମୁନ	ସିନେଲାଙ୍ଗ
Goad	ଅକୁଶ	
Yoke	ଯୁଆଳୀ	ୟୁନଙ୍ଗ
Spade	କୋଦଳ / କୋଡ଼ି	ଅଂସ
Axe	ଟାଙ୍ଗିଆ / କୁରାଡ଼ି	ମାରାଇ
Sickle	ବାଆ	ଅରଙ୍ଗ
Carrying rope	ଶିକା	ଉଙ୍ଗ
Carrying pole	ବାହୁଙ୍ଗୀ	ଲାରଡ଼ମ୍
Mace / club	ଠେଙ୍ଗା	ବୁଡୁଙ୍ଗ
Row	କାତ	ସାଡ଼ି
Spindle	ତାକୁଡ଼ି	ଗୁନୁରା
Boat	ଡଙ୍ଗା	ଡଙ୍ଗା
Bow	ଧନୁ	ଝାକ୍
Arrow	ତୀର	ଅଥମ୍
Winnowing fan	କୁଲୀ	କେସୁର୍
Fishing hook	ବନ୍ଧୀକଣ୍ଡା	ସିନିଆ
Spear	ବରଞ୍ଜା	ବାଲା
Vegetable chopper	ପନିକି	ଫନିକି
Bill hook	କଚୁରୀ	ବାଲା
Hoe	କୋଡ଼ି	ଉଁସ
Crowbar	ଶାବଳ	ଉମୁର
Hatchet	ଟାଙ୍ଗିଆ	ଠାଙ୍ଗିଆ
Plane	ମଇ	ନାର
Grinder	ଶିଳ	ରିନିବେର
Stick	ବାଡ଼ି	ବୁଡୁଡ଼
Knife	ଛୁରୀ	ଉଁସକ

DAYS ବାର

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Sunday	ରବିବାର	ରଜବାର
Monday	ସୋମବାର	ସିଂବାର
Tuesday	ମଙ୍ଗଳବାର	ମଙ୍ଗଲବାର
Wednesday	ବୁଧବାର	ବୁଦବାର
Thursday	ଗୁରୁବାର	ଗୁରୁବାର
Friday	ଶୁକ୍ରବାର	ଶୁକ୍ରବାର
Saturday	ଶନିବାର	ଶନିବାର

MONTHS ମାସ ଆକେ

January	ପୌଷ-ମାଘ	ବୈଶାଖ	ବୈଶାକ ଆକେ
February	ମାଘ-ଫାଲ୍‌ଗୁନ	ଜ୍ୟେଷ୍ଠ	ଲାଶ୍ତି
March	ଫାଲ୍‌ଗୁନ-ଚୈତ୍ର	ଆଷାଢ଼	ଆଷାଢ଼
April	ଚୈତ୍ର-ବୈଶାଖ	ଶ୍ରାବଣ	ବନ୍ଦାପୁର୍ନ
May	ବୈଶାଖ-ଜ୍ୟେଷ୍ଠ	ଭାଦ୍ରବ	ଉଷା
June	ଜ୍ୟେଷ୍ଠ-ଆଷାଢ଼	ଆଶ୍ୱିନ	ଦଶରା
July	ଆଷାଢ଼-ଶ୍ରାବଣ	କାର୍ତ୍ତିକ	ଦିଆଳୀ
August	ଶ୍ରାବଣ-ଭାଦ୍ରବ	ମାର୍ଗଶୀର	ପାଣ୍ଡ
September	ଭାଦ୍ରବ-ଆଶ୍ୱିନ	ପୌଷ	ପୁଷ
October	ଆଶ୍ୱିନ-କାର୍ତ୍ତିକ	ମାଘ	ମାଗ୍
November	କାର୍ତ୍ତିକ-ମାର୍ଗଶୀର	ଫାଲ୍‌ଗୁନ	ଫାଲ୍‌ଗୁନ
December	ମାର୍ଗଶୀର-ପୌଷ	ଚୈତ୍ର	ଚୈତ୍ର

SEASONS ଋତୁ ଋତୁଗ

Summer	ଗ୍ରୀଷ୍ମ	ସାଞ୍ଚିକା
Rainy	ବର୍ଷା	ଲିଙ୍ଗତାକ୍
Autumn	ଶରତ	ବେଶ ଅଲବଲବରୁମତା
Dew	ହେମନ୍ତ	ଫିର ମାଲପଥା
Winter	ଶୀତ	ରୁଜାଦିନ
Spring	ବସନ୍ତ	ଜନାମୁନ୍‌ଧୁନାଏଁ

COMMON VERBS ସାଧାରଣ କ୍ରିୟା

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Go	ଯିବା	ଡ଼
Come	ଆସିବା	ଲ
Sit	ବସିବା	ଲାୟା
Eat	ଖାଇବା	ସୁମ୍‌ନାଡ଼୍
Drink	ପିଇବା	ଉ
See	ଦେଖିବା	ଜୁଜୁ
Hear / Listen	ଶୁଣିବା	ଅଙ୍
Walk	ଚାଲିବା	ଉରିଙ୍
Cook	ରାନ୍ଧିବା	ରାଣ୍ଡା
Learn	ଶିଖିବା	ମାଙ୍ଗନାଇ
Sing	ଗାଇବା	ସେରନାଇ
Dance	ନୃତ୍ୟ କରିବା	ମେଲାନାଡ଼୍
Bathe	ଗାଧୋଇବା	କୁମାଣ୍ଡା
Play	ଖେଳିବା	ମାଙ୍ଗନାଇ
Jump	ଡେଇବା	ଅପଡାନାଇ
Brush	ଦାନ୍ତ ଘଷିବା	ଦାନ୍ତଗେନାଇ
Run	ଦୌଡ଼ିବା	ଡର୍‌ନାଇଁ
Irrigate	ପାଣି ମଡ଼ାଇବା	ଡାଅଜର୍‌ନାଇଁ
Find	ପାଇବା	ବାଙ୍ଗନାଙ୍
Winnow	ପାଛୁଡ଼ିବା	ଗୁଙ୍ଗୁମ୍
Laugh	ହସିବା	ଡୁଡ଼ନାଡ଼୍
Cry	କାନ୍ଦିବା	ଉଁଗାନାଡ଼୍
Say	କହିବା	ସୁନାଡ଼୍
Write	ଲେଖିବା	ଲେଖନାଡ଼୍
Cultivate	ଚାଷ କରିବା	ପାଇଟିଡେମ୍‌ବାଙ୍
Sleep	ଶୋଇବା	ଲେମଡାନାଡ଼୍

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Rest	ବିଶ୍ରାମ କରିବା	ପୁଣ୍ଡଲାନାଙ୍ଗ୍
Buy	କିଣିବା	ସକ୍ନାଙ୍ଗ୍
Answer	ଉତ୍ତର ଦେବା	ବାତାରବେ
Attack	ଆକ୍ରମଣ କରିବା	ଚିରିଦ୍ନାଙ୍ଗ୍
Bring	ଆଣିବା	ରୁଙ୍ଗ୍ନାଙ୍ଗ୍
Build	ତିଆରି କରିବା	ଅରାଙ୍ଗ୍ନାଙ୍ଗ୍
Call	ଭାଜିବା	ଝାଙ୍ଗ୍ନାଙ୍ଗ୍
Climb	ଚଢ଼ିବା	ଡାୟାହାଙ୍ଗ୍
Cut	କାଟିବା	ଗୟନାଙ୍ଗ୍
Dig	ଖୋଳିବା	ଗୁନାଡ଼୍
Save	ସଞ୍ଚୟ କରିବା	ବୁଙ୍ଗନା
Fight	ଲଢ଼େଇ କରିବା	ରିମ୍ନାଡ଼୍
Fill	ପୂରଣ କରିବା	ଅନୁନାଙ୍ଗ୍
Get	ପାଇବା	ବାମ୍ଥା
Give	ଦେବା	ବେନାଡ଼୍
Hang	ଝୁଲାଇବା	ଅବାଙ୍ଗ୍ନାଙ୍ଗ୍
Help	ସାହାଯ୍ୟ କରିବା	ଅବନେ
Know	ଜାଣିବା	ମାରମାଗ
Keep	ରଖିବା	ବୁଡ଼୍ନାଡ଼୍
Kill	ମାରିବା	ବୁଗ୍ନାଡ଼୍
Look	ଦେଖିବା	ଜୁନାଡ଼୍
Use	ବ୍ୟବହାର କରିବା	ସୁଡ଼୍ସୁଡ଼୍ନାଡ଼୍
Obey	ମାନିବା	ମାନବାର୍
Put	ରଖିବା	ବୁଡ଼୍ନାଡ଼୍
Read	ପଢ଼ିବା	ପଢ଼ଲାନାଡ଼୍
Write	ଲେଖିବା	ଲେକ୍ନାଙ୍ଗ୍
Seek	ଖୋଜିବା	ଥୁରନାଡ଼୍

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Sell	ବିକ୍ରି କରିବା	ସୁଡ଼ନାଡ଼୍
Stand	ଛିଡ଼ାହେବା	ଥନାନାଡ଼୍
Start	ଆରମ୍ଭ କରିବା	ଅଥୁରସାମନାଡ଼୍
Ask	ପଚାରିବା	ସୁନୋକୁନାଡ଼୍
Steal	ଚୋରି କରିବା	ଡୁଙ୍ଗାନାଙ୍ଗ୍
Send	ପଠାଇବା	ଓରୁଙ୍ଗାନାଙ୍ଗ୍
Swim	ପହଁରିବା	ଏଣ୍ଡାକ୍‌ହେଁ
Sweep	ଝାଡୁ କରିବା	ସୁକସିଂସୁଗ
Slay	ହତ୍ୟା କରିବା	ଅତାବସୁନାଡ଼୍
Take	ନେବା	ରୁଙ୍ଗାନାଙ୍ଗ୍
Want	ଛାହା କରିବା	ଲୁଡ଼ାଡ଼ିଝେମ୍
Wear	ପିନ୍ଧିବା	ଅଲୁବାନାଏ
Win	ଜିତିବା	ଜିନ୍‌ଲାନାଏ
Watch	ଜଗିବା	ଜାରନାଏ
Wash	ସଫା କରିବା	ଅମ୍‌ତାକ୍‌ନାଏ
Work	କାମ କରିବା	ଖାମ୍‌ଡେମ୍‌ନାୟ
Do	କରିବା	ଡେମ୍‌ନାୟ
Fall	ପଡ଼ିଯିବା	ଲକ୍‌ତାଇନାଙ୍ଗ୍
Leave	ଛାଡ଼ିବା	ଅନ୍ତୁନାଙ୍ଗ୍
Shut	ବନ୍ଦ କରିବା	ଅନ୍ତୁଡବେନାଡ଼୍
Sow	ବୁଣିବା	ଥାଇଁଜାଙ୍ଗ୍
Throw	ଫୋପାଡ଼ିବା	ଅଡ଼କ୍‌ସୁନାଡ଼୍
Teach	ପଢ଼ାଇବା	ବାଲ୍‌କ୍‌ମୁନାଡ଼୍
Spend	ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା	ଅଡ଼ଙ୍ଗ୍‌ସୁନାଙ୍ଗ୍
Think	ଚିନ୍ତା କରିବା	ଶିନଥାନାଇ
Pray	ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା	ଚରେଚେନାଇ

PRESENT TENSE ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ

	First Person - Singular Number- ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	First Person Plural Number ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Present Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ	I go ମୁଁ ଯାଏ ନିଜ, ଉଇଥାଇ I eat ମୁଁ ଖାଏ ନିଜ ସୁମଥାଇ	We go ଆମେମାନେ ଯାଉ ନାଏ ଉଇତିନାଏ We eat ଆମେମାନେ ଖାଉ ନାଏ ସୁମତିନାଏ
Present Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	I am going ମୁଁ ଯାଉଛି ନିଜ, ଉଇଡେଥାଇ I am eating ମୁଁ ଖାଉଛି ନିଜ, ସୁସୁ ଡେଥାଇ	We are going ଆମେମାନେ ଯାଉଛୁ ନାଏ ଉଇଡେଥନାଏ We are eating ଆମେମାନେ ଖାଉଛୁ ନାଏ ସୁସୁମଡେଥନାଏ
Present Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	I have gone ମୁଁ ଯାଇଛି ନିଜ, ଉଇକିନିଜ I have eaten ମୁଁ ଖାଇଛି ନିଜ, ସୁମ ନିଜ	We have gone ଆମେମାନେ ଯାଇଛୁ ନାଏ ଉଇକିନାଏ We have eaten ଆମେମାନେ ଖାଇଛୁ ନାଏ ସୁମନାଏ
Present Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	I have been going ମୁଁ ଯାଇ ଆସୁଅଛି ନିଜ, ଉଇସିଡ, ସିସାରଡେ ଥାଇ I have been eating ମୁଁ ଖାଇ ଆସୁଅଛି ନିଜ ସୁମସିଡ, ସିସାର ଡେଥାଇ	We have been going ଆମେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଅଛୁ ନାଏ ଉଇସିଡ, ସିତାରଡେଥନାଏ We have been eating ଆମେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଅଛୁ ନାଏ ସୁମ ସିସାରଡେଥନାଏ

	Second Person - Singular Number ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	Second Person - Plural Number ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Present Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ବର୍ତ୍ତମାନ	You go ତୁ ଯାଉ ନ ଉଠା You eat ତୁ ଖାଉ ନ ସ୍ଥମ୍ଭ	You go ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଅ ପେ ମାରି ଉଠାଆ You eat ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଅ ପେମାରୀ ସ୍ଥମ୍ଭ
Present Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	You are going ତୁ ଯାଉଛୁ ନ ଉଠାଉଥିବ You are eating ତୁ ଖାଉଛୁ ନ ସ୍ଥମ୍ଭୁଡ଼େଥିବ	You are going ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଛ ପେ ମାରୀ ଉଠାଉଥିବେ You are eating ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଛ ପେମାରୀ ସ୍ଥମ୍ଭୁଡ଼େଥିବେ
Present Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	You have gone ତୁ ଯାଇଛୁ ନ ଉଠା କିନ You have eaten ତୁ ଖାଇଛୁ ନ ସ୍ଥମ୍ଭନ	You have gone ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଛ ପେମାରୀ ଉଠାକୁପେ You have eaten ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଛ ପେମାରୀ ସ୍ଥମ୍ଭପେ
Present Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	You have been going ତୁ ଯାଇ ଆସୁଅଛୁ ନ ଉଠା ସିତ୍ ସିଦ୍ଧାବ୍ ଡ଼େଥିବ You have been eating ତୁ ଖାଇ ଆସୁଅଛୁ ନ ସ୍ଥମ୍ଭ ସିତ୍ ସିଦ୍ଧାବ୍ ଡ଼େଥିବ	You have been going ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଅଛ ପେମାରୀ ଉଠାସିତ୍ ସିଦ୍ଧାବ୍ ଡ଼େଥିବେ You have been eating ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଅଛ ପେମାରୀ ସ୍ଥମ୍ଭସିତ୍ ସିଦ୍ଧାବ୍ ଡ଼େଥିବେ

	Third Person - Singular Number ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	Third Person - Plural Number ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Present Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ	He / She goes ସେ ଯାଏ ମାଲ ଉଠାଆ He / She eats ସେ ଖାଏ ମାଲ ସ୍ବମ୍ଭ	They go ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତି ମାଏ ଉଠାନ୍ତେ They eat ସେମାନେ ଖାଆନ୍ତି ମାଏ ସ୍ବମ୍ଭ
Present Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	He / She is going ସେ ଯାଉଛି ମାଲ ଉଠା ଡେନ୍ତା He / She is eating ସେ ଖାଉଛି ମାଲ ସ୍ବସ୍ବମ୍ଭ ଡେନ୍ତା	They are going ସେମାନେ ଯାଉଛନ୍ତି ମାଏ ଉଠାନ୍ତେ They are eating ସେମାନେ ଖାଉଛନ୍ତି ମାଏ ସ୍ବସ୍ବମ୍ଭ ଡେନ୍ତା
Present Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	He / She has gone ସେ ଯାଇଛି ମାଲ ଉଠାଗା He / She has eaten ସେ ଖାଇଛି ମାଲ ସ୍ବମ୍ଭ	They have gone ସେମାନେ ଯାଇଛନ୍ତି ମାଏ ଉଠାଗା They have eaten ସେମାନେ ଖାଇଛନ୍ତି ମାଏ ସ୍ବମ୍ଭ
Present Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ	He / She has been going ସେ ଯାଇ ଆସୁଅଛି ମାଲ ଉଠାଉଅଛି, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଡେନ୍ତା He / She has been eating ସେ ଖାଇ ଆସୁଅଛି ମାଲ ସ୍ବମ୍ଭାଉଅଛି, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଡେନ୍ତା	They have been going ସେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ମାଏ ଉଠାଉଅଛି, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଡେନ୍ତା They have been eating ସେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ମାଏ ସ୍ବମ୍ଭାଉଅଛି, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଡେନ୍ତା

PAST TENSE ଅତୀତ କାଳ

First Person -
Singular Number

First Person -
Plural Number

ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ

ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ

Past Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଅତୀତ	I went ମୁଁ ଗଲି ନିତ୍, ଉଇନିତ୍, I ate ମୁଁ ଖାଇଲି ନିତ୍, ସୁମନିତ୍,	We went ଆମେମାନେ ଗଲୁ ନାଏ ଉଇଗ୍ ନାଏ We ate ଆମେମାନେ ଖାଇଲୁ ନାଏ ସୁମନାଏ
Past Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	I was going ମୁଁ ଯାଉଥିଲି ନିତ୍, ଉଇ ଡେନକି କୁନିତ୍, I was eating ମୁଁ ଖାଉଥିଲି ନିଜ ସୁସୁମ୍ ଡେନ୍ କିନିଜ୍,	We were going ଆମେମାନେ ଯାଉଥିଲୁ ନାଏ ଉଇ ଡେନ୍ କିନାଏ We were eating ଆମେମାନେ ଖାଉଥିଲୁ ନାଏ ସୁସୁମ ଡେନ୍ କିନାଏ
Past Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	I had gone ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ନିତ୍, ଉଇକିନିତ୍, I had eaten ମୁଁ ଖାଇଥିଲି ନିତ୍, ସୁମକିନିତ୍,	We had gone ଆମେମାନେ ଯାଇଥିଲୁ ନାଏ ଉଇକିନାଏ We had eaten ଆମେମାନେ ଖାଇଥିଲୁ ନାଏ ସୁମ କିନାଏ
Past Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	I had been going ମୁଁ ଯାଇ ଆସୁଥିଲି ନିତ୍, ଉଇସେଗାସୁସାବ୍ ଡେକୁନିତ୍, I had been eating ମୁଁ ଖାଇ ଆସୁଥିଲି ନିତ୍, ସୁମସେଗା ସୁସାବ୍ ଡେକୁନିତ୍,	We had been going ଆମେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଥିଲୁ ନିତ୍, ଡିଡା ଉଇସେଗାସୁସାବ୍ ଡେକୁନିତ୍, We had been eating ଆମେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଥିଲୁ ନାଏ ସୁମସିଡ୍ ସିସାବ୍ ଡେନ୍ କିନାଏ

	Second Person - Singular Number ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	Second Person - Plural Number ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Past Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଅତୀତ	You went ତୁ ଗଲୁ ନ ଉଇନ୍ You ate ତୁ ଖାଇଲୁ ନ ସୁମନ	You went ତୁମ୍ଭେମାନେ ଗଲ ପେମାରୀ ଉଇନ୍ You ate ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଲ ପେମାରୀ ସୁମନା
Past Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	You were going ତୁ ଯାଉଥିଲୁ ନ ଉଇଡେକୁନ୍ You were eating ତୁ ଖାଉଥିଲୁ ନ ସୁସୁମ୍ ଡେକୁନ୍	You were going ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଥିଲ ପେମାରୀ ଉଇଡେକୁପେ You were eating ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଥିଲ ପେମାରୀ ସୁସୁମ୍ ଡେକୁପେ
Past Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	You had gone ତୁ ଯାଇଥିଲୁ ନ ଉଇକୁନ୍ You had eaten ତୁ ଖାଇଥିଲୁ ନ ସୁମକୁନ	You had gone ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିଲ ପେମାରୀ ଉଇକୁପେ You had eaten ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଥିଲ ପେମାରୀ ସୁମକୁପେ
Past Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	You had been going ତୁ ଯାଇ ଆସୁଥିଲୁ ନ ଉଇସିଡ୍ ସିସାର୍ ଡେକୁନ୍ You had been eating ତୁ ଖାଇ ଆସୁଥିଲୁ ନ ସୁମ ସିଡ୍ ସିସାବଡେ କୁନ	You had been going ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଥିଲ ପେମାରୀ ଉଇସିଡ୍ ସିସାର୍ ଡେକୁପେ You had been eating ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଥିଲ ପେମାରୀ ସୁମସିଡ୍ ସିସାବ୍ ଡେକୁପେ

	Third Person - Singular Number ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	Third Person - Plural Number ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Past Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଅତୀତ	He / She went ସେ ଗଲା ମାଲ ଉଇଗା He / She ate ସେ ଖାଇଲା ମାଲ ସୁମ	They went ସେମାନେ ଗଲେ ମାଏ ଉଇଗା They ate ସେମାନେ ଖାଇଲେ ମାଏ ସୁମ
Past Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	He / She was going ସେ ଯାଉଥିଲା ମାଲ ଉଇ ଡେନ୍କା He / She was eating ସେ ଖାଉଥିଲା ମାଲ ସୁସୁମ୍ ଡେନ୍କା	They were going ସେମାନେ ଯାଉଥିଲେ ମାଏ ଉଇଡେକିଗା They were eating ସେମାନେ ଖାଉଥିଲେ ମାଏ ସୁସୁମ୍ ଡେକିଗା
Past Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	He / She had gone ସେ ଯାଇଥିଲା ମାଲ ଉଇକିଗା He / She had eaten ସେ ଖାଇଥିଲା ମାଲ କିଗା	They had gone ସେମାନେ ଯାଇଥିଲେ ମାଏ ଉଇକିଗା They had eaten ସେମାନେ ଖାଇଥିଲେ ମାଏ ସୁମ କିଗା
Past Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୀତ	He / She had been going ସେ ଯାଇ ଆସୁଥିଲା ମାଲ ଉଇସିର୍ ସିସାର୍ ଡେକିଗା He / She had been eating ସେ ଖାଇ ଆସୁଥିଲା ମାଲ ସୁମସିର୍ ସିସାର୍ ଡେକିଗା	They had been going ସେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଥିଲେ ମାଏ ଉଇସିର୍ ସିସାପ ଡେକିକିଗା They had been eating ସେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଥିଲେ ମାଏ ସୁମସିର୍ ସିସାର୍ ଡେକିକିଗା

FUTURE TENSE ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ

First Person - Singular Number ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ		First Person - Plural Number ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ	
Future Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ	I shall go ମୁଁ ଯିବି ନିତ୍, ଉଠୁଥିବି I shall eat ମୁଁ ଖାଇବି ନିତ୍, ସ୍ବପ୍ନାସୁଥିବି	We shall go ଆମେମାନେ ଯିବୁ ନାଏମାରା ଉଠୁଥିବାଏ We shall eat ଆମେମାନେ ଖାଇବୁ ନାଏମାରା ସ୍ବପ୍ନାସୁଥିବାଏ	
Future Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	I shall be going ମୁଁ ଯାଉଥିବି ନିଜ ଉଠୁଥିବି I shall be eating ମୁଁ ଖାଉଥିବି ନିଜ ସ୍ବପ୍ନାସୁ ଥିବି	We shall be going ଆମେମାନେ ଯାଉଥିବୁ ନାଏମାରା ଉଠୁଥିବାଏ We shall be eating ଆମେମାନେ ଖାଉଥିବୁ ନାଏମାରା ସ୍ବପ୍ନାସୁଥିବାଏ	
Future Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	I shall have gone ମୁଁ ଯାଇଥିବି ନିଜ ଉଠିଗଲା I shall have eaten ମୁଁ ଖାଇଥିବି ନିଜ ସ୍ବପ୍ନାସୁ ଥିବି	We shall have gone ଆମେମାନେ ଯାଇଥିବୁ ନିତ୍, ଡିତା ଉଠିଗଲା We shall have eaten ଆମେମାନେ ଖାଇଥିବୁ ନିତ୍, ଡିତା ଉଠିଗଲା	
Future Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	I shall have been going ମୁଁ ଯାଇ ଆସୁଥିବି ନିଜ ଉଠି ଯିବା ଉଠିଗଲା I shall have been eating ମୁଁ ଖାଇ ଆସୁଥିବି ନିଜ ସ୍ବପ୍ନାସୁ ଯିବା ଉଠିଗଲା	We shall have been going ଆମେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଥିବୁ ନିତ୍, ଡିତା ଉଠିଗଲା ସ୍ବପ୍ନାସୁ ଉଠି କୁନିତ୍ We shall have been eating ଆମେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଥିବୁ ନିତ୍, ଡିତା ସ୍ବପ୍ନାସୁ ଉଠିଗଲା ସ୍ବପ୍ନାସୁ ଉଠି କୁନିତ୍	

	Second Person - Singular Number ଦ୍ଵିତୀୟପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	Second Person - Plural Number ଦ୍ଵିତୀୟପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Future Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ	You will go ତୁ ଯିବୁ ନ ଉଠୁଥିବ You will eat ତୁ ଖାଇବୁ ନ ସୁମୁଥିବ	You will go ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯିବ ପେମାରୀ ଉଠୁଥିବେ You will eat ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇବ ପେମାରୀ ସୁମୁଥିଥେ
Future Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	You will be going ତୁ ଯାଉଥିବୁ ନ ଉଠୁଥିବୁ You will be eating ତୁ ଖାଉଥିବୁ ନ ସୁମୁଥିବୁ	You will be going ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଥିବ ପେମାରୀ ଉଠୁ ଡେକିଲା You will be eating ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଥିବ ପେମାରୀ ସୁମୁ ଡେକିଲା
Future Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	You will have gone ତୁ ଯାଇଥିବୁ ନ ଉଠୁଥିବୁ You will have eaten ତୁ ଖାଇଥିବୁ ନ ସୁମୁଥିବୁ	You will have gone ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିବ ପେମାରୀ ଉଠୁଥିବୁ You will have eaten ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଥିବ ପେମାରୀ ସୁମୁଥିବୁ
Future Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	You will have been going ତୁ ଯାଇ ଆସୁଥିବୁ ନ ଉଠୁଥିବୁ ଗାସିସାବୁ ଡେକିଲା You will have been eating ତୁ ଖାଇ ଆସୁଥିବୁ ନ ସୁମୁଥିବୁ ଗାସିସାବୁ ଡେକିଲା	You will have been going ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଥିବ ପେମାରୀ ଉଠୁଥିବୁ ଗାସିସାବୁ ଡେକିଲା You will have been eating ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଥିବ ପେମାରୀ ସୁମୁଥିବୁ ଗାସିସାବୁ ଡେକିଲା

	Third Person - Singular Number ତୃତୀୟପୁରୁଷ - ଏକ ବଚନ	Third Person - Plural Number ତୃତୀୟପୁରୁଷ - ବହୁ ବଚନ
Future Indefinite ନିତ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଭବିଷ୍ୟତ	He / She will go ସେ ଯିବ ମାଲ ଉଇଆ He / She will eat ସେ ଖାଇବ ମାଲ ସୁମଥା	They will go ସେମାନେ ଯିବେ ମାଲ ଉଇଆ They will eat ସେମାନେ ଖାଇବେ ମାଲ ସୁମଥା
Future Imperfect ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	He / She will be going ସେ ଯାଉଥିବ ମାଲ ଉଇଡେଡ୍‌ଆ He / She will be eating ସେ ଖାଉଥିବ ମାଲ ସୁମଡେଡ୍‌ଆ	They will be going ସେମାନେ ଯାଉଥିବେ ମାଲ ଉଇଡେଡ୍‌ଆ They will be eating ସେମାନେ ଖାଉଥିବେ ମାଲ ସୁମଡେଡ୍‌ଆ
Future Perfect ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	He / She will have gone ସେ ଯାଇଥିବ ମାଲ ଉଇଗୁଆ He / She will have eaten ସେ ଖାଇଥିବ ମାଲ ସୁମଗୁଆ	They will have gone ସେମାନେ ଯାଇଥିବେ ମାଲ ଉଇଗୁଆ They will have eaten ସେମାନେ ଖାଇଥିବେ ମାଲ ସୁମଗୁଆ
Future Perfect Continuous ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ-ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବିଷ୍ୟତ	He / She will have been going ସେ ଯାଇ ଆସୁଥିବ ମାଲ ଉଇସେଗା ସିସାବ୍‌ଡେଡ୍‌ଆ He / She will have been eating ସେ ଖାଇ ଆସୁଥିବ ମାଲ ସୁମସେଗାସିସାବ୍‌ଡେଡ୍‌ଆ	They will have been going ସେମାନେ ଯାଇ ଆସୁଥିବେ ମାଲ ଉଇସେ ଗାସୁସାବ୍‌ଡେଡ୍‌ଆ They will have been eating ସେମାନେ ଖାଇ ଆସୁଥିବେ ମାଲ ସୁମସେଗାସୁସାବ୍‌ଡେଡ୍‌ଆ

ସାଧାରଣ ବାକ୍ୟାବଳୀ

1. What is your name ?
ତୁମ ନାମ କ'ଣ ?
ନମ୍, ଇମିମା ?
2. From which are you from ?
ତୁମେ କେଉଁ ଗ୍ରାମର ଅଟ ?
ଥେ ଆରି ଉଙ୍ଗମ୍‌ନା ରେମ ?
3. What is the name of your village ?
ତୁମ ଗ୍ରାମର ନାମ କ'ଣ ?
ନନା ଉଙ୍ଗମ୍‌ନା ଇମିମା ?
4. Are you married ?
ତୁମେ ବିବାହ ହୋଇଛ କି ?
ନ ଇଫର ଗୁଡ ନ କି ?
5. How many children have you ?
ତୁମର କେତେଜଣ ପିଲା ଛୁଆ ଅଛନ୍ତି ?
ନନା ଅଇଜାର ଡିତା ?
6. How many sons have you ?
ତୁମର କେତେଜଣ ପୁଅ ଅଛନ୍ତି ?
ନନା ଖେରେ ଅଇଜାର ଡିତା ?
7. How many daughters have you ?
ତୁମର କେତେଜଣ ଝିଅ ଅଛନ୍ତି ?
ନନା ଅଇଜାର ସେଲାବଇଗୁ ଡିତା

8. Do you have your parents ?
 ତୁମର ପିତାମାତା ଅଛନ୍ତି କି ?
 ନାନା ଜଙ୍ଗବା ଭିତା କି ?
9. What is your father's name ?
 ତୁମ ବାପାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 ଥେୟା ମାଉମି ?
10. What is your monther's name ?
 ତୁମ ମା'ଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 ପିଇଙ୍ଗା ମାଉମି ?
11. Do you have your grant parents ?
 ତୁମର ଜେଜେ, ଜେଜି ଅଛନ୍ତି କି ?
 ନନା ପେଇଁନା ପେଡିତା ଭିତାକି ?
12. What is your grandfather's name ?
 ତୁମ ଜେଜେଙ୍କର ନାମ କ'ଣ ?
 ନନା ପେଡିତାନ୍ ଇମିମା ?
13. What is your grandmother's name ?
 ତୁମ ଜେଜି / ଆଇଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 ପିଇାମା ଇମିମା ?
14. How many brothers have you ?
 ତୁମର କେତେଜଣ ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ?
 ଫେଏନା ଆୟାର ବୁୟାଙ୍ଗ୍ ଡିଆ ?
15. What are there names ?
 ସେମାନଙ୍କର ନାମ କ'ଣ ?
 ମାଏନା ଇମିମା ?

16. What are your brothers ?

ତୁମ ଭାଇମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ନନା ବୁଝାଜାଏ ମା ଡିଡେମ୍ ଡେଡ ?

17. Do your brothers help you in your work ?

ତୁମ ଭାଇମାନେ ତୁମକୁ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି କି ?

ନନା ବୁଝାଜା ଏଆନ କବାଡ୍ ବକ୍ ସାହୁହତକି ?

18. Which works they prefer to do ?

କେଉଁ କାମ କରିବାକୁ ସେମାନେ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ?

ଆରନା ବବାଡ୍ ଡିଡେମ୍ ଆମାଏ ବଲ୍ ଡେଡା ?

19. Do they like to live together ?

ସେମାନେ ଏକାଠି ରହିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି କି ?

ମାଏ ସୁଇନ୍ ବକ୍ ଡିକୁ ବଲ୍ ଡେଡାକି ?

20. Do they help to the neighbours in their work ?

ସେମାନେ ପଡୋଶୀମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି କି ?

ମାଏ ଉତୁନ ଡିଆରେମବ ବଲ୍ ଭୁଲଣ କି ?

21. How many sisters have you ?

ତୁମର କେତେଜଣ ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି ?

ନନା ଅୟର ପେକୁଇ ଏଡିଆ ?

22. What are their names ?

ସେମାନଙ୍କର ନାମ କ'ଣ ?

ମାଏନା ଇମିମା ?

23. What are your sisters ?

ତୁମ ଭଉଣୀମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ନନା ପେକୁଇଏ / ତୁନାଲେ ମା ଡିଡିମ୍ ଡେଡା ?

24. Do they know cooking ?

ସେମାନେ ରୋଷେଇ ଜାଣନ୍ତି କି ?

ମାଏ ରାଣ୍ଡା ମାଗନ୍ତି କି ?

25. Do they sing song in special occasions ?

ସେମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦିବସରେ ଗୀତ ବୋଲନ୍ତି କି ?

ମାଏ - ସିସେର ସେରତ କି ?

26. Are your brothers married ?

ତୁମର ଭାଇମାନେ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି କି ?

ରୁହୁଆକି ?

27. How many brothers have married ?

କେତେଜଣ ଭାଇ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି ?

ଅନ୍ଧାର ଫେମାଟ୍‌ଏ ସେଲ୍ୟୁଇ ରିଙ୍ଗଥା ?

28. How many brothers have not married ?

କେତେଜଣ ଭାଇ ବିବାହ କରିନାହାନ୍ତି ?

ଅନ୍ଧାର ଫେମାଟ୍‌ଏ ସେଲ୍ୟୁଇ ତୁଡ୍ ଅରଇ ?

29. Are your sisters married ?

ତୁମର ଭଉଣୀମାନେ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି କି ?

ନଅନା ଫେମିଙ୍‌ଏ / ତୁନାଲେ ଇଫର ଗିତାକି ?

30. How many sisters have married ?

କେତେଜଣ ଭଉଣୀ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି ?

ଅନ୍ଧାର ଫେମିଙ୍‌ଏ ଇଫରଗିତା ?

31. How many sisters have unmarried ?

କେତେଜଣ ଭଉଣୀ ବିବାହ କରିନାହାନ୍ତି ?

ଅଇଜାର ଫେକୁଇଏ ଇଫର ଅରଇ ?

32. How many brothers has your father ?

ତୁମ ବାପାଙ୍କର କେତେଜଣ ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ?

ପେୟାନା ଅଇଜାର ବୁୟାଙ୍ଗଡିତା ?

33. How many sisters has your father ?

ତୁମ ବାପାଙ୍କର କେତେଜଣ ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି ?

ନନା ପେସ୍ତା ଲେନା ଅୟାର ତୁନାଲେ ଡିତା ?

34. How many brothers has your mother ?

ତୁମ ମା'ଙ୍କର କେତେଜଣ ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ?

ନାନା ପେଞ୍ଜଙ୍ଗ୍ ଏନା ଅୟାର ମେଡ଼ାଏଁ ଡିତା ?

35. How many sisters has your mother ?

ତୁମ ମା'ଙ୍କର କେତେଜଣ ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି ?

ନନା ପେଞ୍ଜଙ୍ଗ୍ ଏନା ଅୟାର କୁଇଡାଏଁ ଡିତା ?

36. What do you call your father ?

ତୁମ ବାପାଙ୍କୁ ତୁମେ କ'ଣ ଡାକୁଛ ?

ନଆପେୟା ମାଡ଼ ଝାୟତୁନ ?

37. How many families in your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରେ କେତୋଟି ପରିବାର ଅଛନ୍ତି ?

ନନାଉଙ୍ଗମ୍ ବକ୍ ଅୟ କୁଇ ଡିତା ?

38. How many houses in your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରେ କେତୋଟି ଘର ଅଛି ?

ନନା ଉଙ୍ଗମ୍ ବକ୍ ଅୟା ଡିଅ ଡିଆ ?

39. Who is the village head man ?

ତୁମ ଗ୍ରାମର ମୁଖ୍ୟ କିଏ ?

ନନା ଉଙ୍ଗମ୍ ବକ୍ ମୁନାରେମ ଯା ?

40. Do the villagers obey him ?

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ମାନନ୍ତି କି ?

ଉଚ୍ଚମ୍ ରେମଲେ ଆମାର୍ ମାନତା ବି ?

41. Which festivals do the villagers observe ?

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କେଉଁ କେଉଁ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି ?

ଉଚ୍ଚମ୍ ରେମଲେ ମାମା ପରବ ତେମ୍ତ ?

42. What is name of your village deity ?

ତୁମ୍ ଗ୍ରାମ ଦେବତାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?

ନନା ଉଚ୍ଚମ୍ ନା ଦେବତା ଜମିମା ?

43. Which festival do the villagers observe the most ?

କେଉଁ ପର୍ବଟିକୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଭାବରେ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି ?

ଆରନା ପରବବକ୍ ଜମ୍ନା ରେମଲେ ବାନିଡ୍ ମୁକ୍ତ ?

44. Which villages stand nearby your village ?

ତୁମ୍ ଗ୍ରାମକୁ ଲାଗି ଅନ୍ୟ କେଉଁ କେଉଁ ଗ୍ରାମ ରହିଛି ?

ଫେନାଜମ୍ ଖଣ୍ଡେକ୍ ଆରଆର ଜମ୍ ଲେଇଗୁତା ?

45. Which other caste people do live in the nearby villages ?

ପାଖ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଜାତିର ଲୋକେ ବସବାସ କରିଥାନ୍ତି ?

ଜମ୍ ଉନ୍ନୁ କଣ୍ଡେକ୍ ପାଇ ଆର୍ ଆର୍ ଜାତିନା ରେମ ଲାଇ ଗିତା ?

46. Do you go to the nearest village ?

ତୁମେ ପାଖ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଅ କି ?

ଫେ . ଉନ୍ନୁଜମ୍ ଉଇତା କ ?

47. What do the villagers collect from the forest ?
 ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କ'ଣ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି ?
 ଜମ୍ବରେମ୍ ଲାଟାବର୍ ମାମା ରୁଙ୍ଗ୍ ତ ?
48. Do all people put on new dress during the festival ?
 ପର୍ବପର୍ବାଣୀମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତେ ନୂଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି କି ?
 ପରବଜ୍, ଗୁଲାଭର ତିତମ ଉଠ ସିଣ୍ଡି ଅଲୁପ୍ ତାକି ?
49. What is the name of the nearest market ?
 ନିକଟତମ ହାଟର ନାମ କ'ଣ ?
 ଚୁ ଆଟନା ଜମିମା ?
50. What do you eat daily ?
 ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ କ'ଣ ଖାଅ ?
 ଫେ ଇସା ମାଁ ସୁମ୍ବୁଫେ ?
51. Who is your best friend ?
 ତୁମର ପ୍ରିୟ ସାଙ୍ଗ କିଏ ?
 ନଅନା ବଲଟାବାଇ ବାଲ୍ଲକ୍ ଯା ?
52. How are you ?
 ତୁମେ କେମିତି ଅଛ ?
 ଫେ ମିରି ତିଥୁଫେ ?
53. Are all other well ?
 ଆଉ ସବୁ କୁଶଳ ତ ?
 ଗୁଲାଭର ବଲକି ?
54. How is your health ?
 ତୁମର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ କେମିତି ଅଛି ?
 ନଅନା ହେଁରି ମିରି ତିଥୁନା ?

55. What do you do when your father suffers ?
 ତୁମ ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?
 ନ ଫେରା ଦେଇ ଖରାପ ଡ଼ାକ୍ତରୀ ମା ଡ଼େମ୍ବୁନ ?
56. What do you buy from the market ?
 ତୁମେ ହାଟରୁ କି କି ଜିନିଷ କିଣ ?
 ନ ଆଟବଟ୍, ମା ମା ସପ୍ତଧାନ ?
57. How was the rainfall this year ?
 ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷାପାଣି କେମିତି ଥିଲା ?
 ଏବଂ ମା ଲିଙ୍ଗଡ଼ାକ୍ ମିରିଡ଼ିବିଶା ?
58. How was your harvest this year ?
 ଏ ବର୍ଷ ତୁମର ଫସଲ କେମିତି ହୋଇଥିଲା ?
 ଏକ୍ ମୋ ନନା ପାଇଟି ମିରି ଡ଼େକିଶା ?
59. Did you have a good crops ?
 ତୁମର ଭଲ ଫସଲ ହୋଇଥିଲା କି ?
 ନନା ବାନ୍ତି ପାଇଟି ଡ଼େକିଶାକି ?
60. Is there any failure / loss of crops this year ?
 ଏବର୍ଷ କୌଣସି ଫସଲ ହାନୀ ହୋଇଛି କି ?
 ଏକ୍ ମୋ ମାଆସା ପାଇଟି ?
61. If yes, what are the reasons ?
 ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେଉଁ କାରଣରୁ ହେଲା ନାହିଁ ?
 ନାନାମଣ୍ଡୁରୁଜନା ଫସଲ ଆଡ଼େଡ଼ୁଆ ?
62. Are you well now ?
 ତୁମେ ଏବେ ଭଲ ଅଛ ତ ?
 ଯେ ଅଛ ବଲ ଡ଼ିଥିପେକି ?

63. Do you know how to read and write ?

ତୁମେ ପଢ଼ା ଲେଖା ଜାଣ କି ?

ଯେ ପଢ଼ିବା ଲେଖିବାର ମାଗତୁନ କି ?

64. What do you like to do ?

ତୁମେ କ'ଣ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଅ ?

ଯେ ମା ଡେମନା ବଲ ଡେମ୍ଡା ?

65. What have you eaten today ?

ତୁମେ ଆଜି କ'ଣ ଖାଇଛ ?

ଯେ ମା ସୁମା ପେ ?

66. Do all of your family members enjoy good health ?

ତୁମ ପରିବାରରେ ସମସ୍ତେ ଭଲରେ ଅଛନ୍ତି କି ?

ଫେନ୍ଦ ଗୁଲାଇର ବଲ ଡିତାକି ?

67. How old are you now ?

ତୁମର ବର୍ତ୍ତମାନ ବୟସ କେତେ ?

ନନା ଅଇଜା ବରଷ ଡେଙ୍ଗତା ?

68. Do you like to sing ?

ତୁମେ ଗୀତ ବୋଲିବାକୁ ଭଲ ପାଅ କି ?

ଆନ ସିସେର ବଲ ଗୁସୁଗୁତା କି ?

69. Do you take part in dance ?

ତୁମେ ନୃତ୍ୟରେ ଭାଗ ନିଅ କି ?

ନ ମିମେବ ମିଶ୍ ଥୁନ କି ?

70. What makes you laugh always ?

ତୁମେ କାହିଁକି ସବୁବେଳେ ହସୁଛ ?

ନ ମାଁସା ଇସାତୁଡ଼ଲ ଥୁନ ?

71. Have you ever helped your friend ?

ତୁମେ ତୁମ ସାଙ୍ଗକୁ କେବେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛ କି ?

ଯେ ଆପେନୁ ସାଙ୍ଗ ସାଆନ୍ତୁ ତେମଥୁନ କି ?

72. Have you ever been to the nearest village ?

ତୁମେ ପାଖ ଗାଁକୁ କେବେ ଯାଇଛ କି ?

ଯେ ଉତୁଙ୍ଗାନ୍ ଉଇ ଗୁଡନ କି ?

73. How many members are there in your family ?

ତୁମ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଫେନା ତିଅନରେମ୍ ଅଇଜାର ତିଥିପେ କି ?

74. Who are there in your family ?

ତୁମ ପରିବାରରେ କିଏ କିଏ ଅଛନ୍ତି ?

ଫେନା ତିଅବ ଯା ଯା ତିଥିପେ ?

75. Do your family members like each other ?

ତୁମ ପରିବାରର ଲୋକେ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ତ ?

ଫେ ନା ବ ଗୁଲାଇ ରେମବଲ ତେମ ତକି ?

76. What is your staple food ?

ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ ମୁଖ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ହିସାବରେ କ'ଣ ଖାଅ ?

ଫେ ଇସାର ମାମା ସୁମତୁପେ ?

77. How many festivals do you observe in a year ?

ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ତୁମେ କେତୋଟି ପର୍ବ ପାଳନ କରିଥାଅ ?

ବର୍ଷେକ ବ ଅଇଜା ପରବ ତେମଥୁପେ ?

78. Do you earn for your family ?

ତୁମେ ପରିବାର ପାଇଁ ରୋଜଗାର କରୁଛ ତ ?

ଫେ ତିଅବ ପୁଲାଇ ତାକୁ ରୁଣ୍ଡାଇତୁପେ କି ?

79. Is your earning managable for your family ?
 ପରିବାର ପାଇଁ ତୁମର ରୋଜଗାର ଚଳଣୀୟ ?
 ନ ରୁଣ୍ଡାୟ କିନା ତିଅନ ରେମ ବଲ ବୁରଥାକି ?
80. Are all of your family members capable for earning ?
 ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କି ?
 ଯେ ଡିଡ୍‌ନ୍‌ରେମ ଗୁଲାଇର କାମ୍ ଡେମଥପେକି ?
81. Do you get wages properly ?
 ତୁମେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ମଜୁରୀ ପାଉଛ ତ ?
 ଯେ ବଲ୍ କୁଲି ବାଙ୍ଗତୁପେ କି ?
82. Did any government official come to your village ?
 କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ତୁମ ଗ୍ରାମକୁ ଆସିଥିଲେ କି ?
 ଫେନଙ୍ଗମ୍ ସରକାର ରେମ ସାକାକି ?
83. Have you got any grant from the government ?
 ତୁମେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ କିଛି ଅନୁଦାନ ପାଇଛ କି ?
 ଯେ ସରକାରବ ମାମା ବାଙ୍ଗ ଉତୁନ କି ?
84. Have the government taken any step for the development of your village ?
 ତୁମ ଗ୍ରାମର ଉନ୍ନତିପାଇଁ ସରକାର କିଛିପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି କି ?
 ଫେନଙ୍ଗମ୍‌ରେମ୍ ମାଇସା ସାକ୍‌ସେଗାମାଇସା ଲେକ୍‌ଲ ସେ ରିଙ୍ଗାକି ?
85. Did you meet any government official last month ?
 ତୁମେ ଗତ ମାସରେ କେଉଁ ସରକାରୀ ବାବୁକୁ ଭେଟିଥିଲ କି ?
 ଯେ ଆରନ ମାଲା ଗୁଲକ (ସରକାରବାବୁ) ସୁସବବାଙ୍ଗପେ କି ?
86. Do all the people collect forest produces ?
 ସମସ୍ତ ଲୋକ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି କି ?
 ଗୁଲାଇରେମ ଲାଟାବଗନା ମାମା ରୁଙ୍ଗତୁପେକ ?

87. Do they sell forest produces ?

ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି କି ?

ମୋଁ ଲାଟାବଗନା ମାମା ସୁଅଁତାକି ?

88. Are they getting fair price in selling the forest produces ?

ଜଙ୍ଗଲଜାତଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରିକରି ସେମାନେ ଉଚିତ୍ ମୂଲ୍ୟପାଉଛନ୍ତି କି ?

ମୋଁ ଲାଟାବଗନା ମାମା ସୁଅଁସିତା ସମାନ ଡାବୁ ବାଙ୍ଗତାକି ?

89. Where do they sell the forest produces ?

ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ କେଉଁଠାରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ?

ମୋଁ ଲାଟାବଗନା ରୁଙ୍ଗସିତା ଆରି ସୁଅଁତା ?

90. What do you take / keep with you when you go to the forest ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲାବେଳେ ସାଥରେ କ'ଣ ନେଇ ଯାଇଥାଅ ?

ଫେ ଲାଟାବ ଉଇବେଲା ମାମା ରୁଙ୍ଗଉଇତୁପେ ?

91. Which visiting spots are there near your village ?

ତୁମ ଗାଁ ପାଖରେ କେଉଁ କେଉଁ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଛି ?

ଫେନାଙ୍ଗମ ବ ମାମା ଜୁଜୁନା ଯାଗା .ଡିତା ?

92. Does any river flow nearby your village ?

ତୁମ ଗାଁ ନିକଟରେ କୌଣସି ନଦୀ ଅଛି କି ?

ଫେନାଙ୍ଗମ ବ ମାମା କିଣ୍ଡାଡିତା ?

93. Did the village worker come to village in last few days ?

ଗତ କିଛିଦିନ ତଳେ ତୁମ ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମସେବକ ଆସିଥିଲେ କି ?

ବାରତ୍ତଖଣ୍ଡେ ଫେନାଙ୍ଗମ୍ ବ ଗ୍ରାମସେବକ୍ ସାକାକି ?

94. What did he say to you ?

ସେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲେ ?

ମାଲ ଆପେ ମା ସୁନ ?

95. What did you present before the B.D.O. ?

ତୁମେ ବି.ଡି.ଓ.ଙ୍କ ପାଖରେ କେଉଁ କେଉଁ କଥା କହିଲ ?

ଫେ ଆବିଡିଓ ମାମା ବୁନାରସୁଙ୍ଗ ସୁନପେ ?

96. Did the B.D.O. give any remarks ?

ବି.ଡି.ଓ. କିଛି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ କି ?

ବି.ଡି.ଓ ମା ସୁନକି ?

97. Is there any hills near your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ କୌଣସି ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ଅଛି କି ?

ଫେନା ଉନ୍ମୁଳମ ବ ମାମା ଖୁଣ୍ଟାଡିତା ?

98. Do you cultivate on the hill ?

ପାହାଡ଼ ଉପରେ ତୁମେ ଚାଷ କରକି ?

ଖୁଣ୍ଟା ବାଗବ୍ ଲୁଗବୁର ତେମଥୁପେ କି ?

99. Have you collected much sal seed this year ?

ଏବର୍ଷ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଶାଳମଞ୍ଜି ଅଧିକ ସଂଗ୍ରହ କରିଛ କି ?

ଅଇମଫେ ଲାଟାବରନାରେପ୍ତେ ସଦେମଞ୍ଜି ଶୟଥୁପେ (ତୋଳିବା) କି ?

100. Have you got any other grant from the government ?

ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଅନୁଦାନ ପାଇଛ କି ?

ସରକାର ବରନା ପେ ସରମାମା ବାଙ୍ଗତୁପେ କି ?

101. Does everybody know how to make wine ?

ଗ୍ରାମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଦ ତିଆରି ଜାଣନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଜ ଜମରେମ୍ ସାଗୁର (ମଦବସାଇବା) ଅଲାଇ ମାଗତାକି ?

102. What do the villagers do for better living ?

ଭଲରେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କ'ଣ କରନ୍ତି ?

ଜମ୍ବୁରେମ ବଲ୍ ବୁରପୁଲାଇ ମା ଡେମଡ ?

103. Do both male and female hunt forest animals for living ?

ଉଭୟ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବନ୍ୟ ପଶୁ ଶୀକାର କରନ୍ତି କି ?

ବାୟ ଖୁନଇଡାମ ବୁରପୁଲାଇ ଲାଗାନା ଗୁରୁଗିସିଂ ତୁଇଡ କି ?

104. What type of crops do they sow in their lands ?

ସେମାନେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଶସ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଜମିରେ ବୁଣିଥାନ୍ତି ?

ମୈଁଏ ବିରିବ ମାମା ବିଡ ?

105. Besides hunting, what do they do to earn their livelihood ?

ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଶୀକାର ବ୍ୟତୀତ ସେମାନେ କ'ଣ କରନ୍ତି ?

ମୈଁଏ ଗଉଁ ଅତୁରସିଡା ବୁରପୁଲାଇ ମାମା ଡେମଡ ?

106. Do you have a good relationship with your neighbour ?

ତୁମେ ପଡୋଶୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତମ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖୁଛ କି ?

ଫେ ଉତୁଡିଅନରେମ ବୁର ବଲ ମିଶ ଗୁଡୁପେକି ?

107. Do you help the neighbours ?

ତୁମେ ପଡୋଶୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କର କି ?

ଫେ ଉତୁଡିଅନ୍ ରେମବ ବଲ ଡେମ ଥୁପେ କି ?

108. Do the neighbours help you ?

ପଡୋଶୀମାନେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି କି ?

ଉତୁଡିଅନରେମ ଆପେ ବଲ ଡେମଥକି ?

109. Is there any restriction for other caste marriage ?

ଅନ୍ୟ ଜାତି ସହ ବିବାହ ପାଇଁ କିଛି କଟକଣା ଅଛି କି ?

ପାଲ ଜାତିରେମ ଗୁଜନା ମା କଷ୍ଟ ଡେହା କି ?

110. What do you do if a girl of your community marries a boy of another caste ?

ଯଦି ଅନ୍ୟ ଜାତିର ପୁଅ ସହିତ ତୁମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଝିଅ ବିବାହ କରେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?

ମାଲ୍ ପାଲକୁଳନା ଅଛୁ ବୁରି ଫେଡ଼ିଅନରେମ ଇଫରତା ନ ମା ଡେମ ବେତୁନ ?

111. How does the marriage take place in your community ?

ତୁମ ଜାତିରେ ବିବାହ କିପରି ହୁଏ ?

ଫେନା ଜାତିବ ମିରି ଇଫର ତା ?

112. Do all the persons co-operate in collective work ?

ସମୂହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ସହଯୋଗ କରନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଈରେମନ୍ କାମ୍ବ ଗୁଲାଈରେମ ସାହାଯ୍ୟ ଡେମତ ଇ ?

113. What do you do if a person does wrong ?

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଖରାପ କାମ କଲେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?

ଯାସାରେମ ଜାଲଜାକର କାମ ତତମନା ଫେ ମା ଡେମଥୁଫେ ?

114. Is there any system of punishment ?

ଦଣ୍ଡ ବିଧାନର କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି କି ?

ଆମାଈ ଡେବୁଗତାଗା ବିବେନା ତିତାକି ?

115. Is there a good harvest this year ?

ଏବର୍ଷ ଭଲ ଅମଳ ହୋଇଛି କି ?

ଅଇମ ବଲଗା ବୁଲୁଗୁଡା କି ?

116. Is the paddy cultivation well ?

ଧାନ ଚାଷ ଭଲ ହୋଇଛି କି ?

କେରଙ୍ଗ ବଲ ଡେଇଁତା କି ?

117. Which type of animals do you keep in your house ?

ତୁମେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ପଶୁ ତୁମ ଘରେ ରଖୁଛ ?

ଫେନା ଡିଅବ ମାମା (ପଶୁପକ୍ଷୀ) ଗୁରୁଗିରି ବରଲତୁପେ ?

118. How many bullocks and cows have you ?

ତୁମର କେତୋଟି ବଳଦ ଓ ଗାଈ ଅଛନ୍ତି ?

ଫେନ୍ ବ ଅଇଜା ଗୁରୁ ପାଡ଼ିଗୟା ତିତା ?

119. Why do you keep other birds and animals in your house ?

ତୁମେ ଅନ୍ୟ ପଶୁପକ୍ଷୀକୁ ଘରେ କାହିଁକି ରଖୁଛ ?

ଫେ ମାଆ ଡିଅବପାଲ ଗୁରୁଗିରି ବରଲତୁପେ ?

120. Do you have cowshed ?

ତୁମର ଗୁହାଳ ଅଛି କି ?

ଫେନା ସାଲୁଗଲ ତିତା କି ?

121. Have you received any seeds free of cost from the Block ?

ତୁମେ ବ୍ଲକ୍‌ରୁ କିଛି ବିହନ ମାଗଣାରେ ପାଇଛ କି ?

ଫେ ବ୍ଲକ୍‌ର ମା ବିଭନ ସର ବାଙ୍ଗତୁପେକି ?

122. Have govt. provided you any agricultural implements ?

ତୁମକୁ ସରକାର କିଛି କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଯୋଗାଇଛନ୍ତି କି ?

ଆପେ ସରକାର ସିନେ ଯୁନୋଙ୍ଗ ବେଡ଼ତାକି ?

123. Have you got any other facilities from the government ?

ତୁମେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଆଉ କିଛି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପାଇଛ କି ?

ଫେ ସରକାରଙ୍କ ମାରି ମା ସୁବିଧା ବାଙ୍ଗତୁପେ କି ?

124. What do you use for cutting the paddy ?

ତୁମେ ଧାନ କାଟିବାରେ କ'ଣ ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେ ଅକଲେର ବେଲା ମା ସୁଅଁ ଥୁପେ ?

125. What kind of hunting implements do you use during hunting ?

ତୁମେ ଶାକାର ବେଳେ କେଉଁ କେଉଁ ଶାକାର ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେ ଗୁଉଙ୍ଗ, ବେଲା ମା ସୁଅଁ ଥୁପେ ?

126. Do you know how to dance, sing and play a musical instrument ?

ତୁମେ ନାଚିବା, ଗାଇବା ଓ ବାଜା ବଜାଇବା ଜାଣ କି ?

ଫେ ମିମେ, ସିସେର ମାରୀ ବୁଗଡ଼ିଙ୍ଗ ମାଗତୁନକି ?

127. What type of musical instrument do you use while dancing ?

ତୁମେ ନୃତ୍ୟ ବେଳେ କି କି ପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେ ମିମେ ବେଲା ମାମା କିଣ୍ଡିଙ୍ଗ ଟାମକ୍ ସୁଅଁ ଥୁପେ ?

128. Do the females wear ornaments ?

ମହିଳାମାନେ ଗହଣା ପିନ୍ଧନ୍ତି କି ?

ସେଲାନେ ରେନାକବ ଲୁବଇତା ରାଙ୍ଗବଗିତା କି ?

129. By which your house is roofed ?

ତୁମର ଘର କେଉଁଥିରେ ଛପର ?

ଫେ ମା ବୁରଙ୍ଗ ଆସିଙ୍ଗ ଆଲଥୁପେ ?

130. Do you feel severe cold here in winter ?

ଶୀତ ଋତୁରେ ତୁମେ ଏଠାରେ ପ୍ରବଳ ଥଣ୍ଡା ଅନୁଭବ କର କି ?

ଯେ ଡଙ୍ଗାବେଲା ଆକା ରେସ୍ତେ ରୁଆଁ ଗିତା କି ?

131. When do the villagers meet together ?

କେତେବେଳେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏକତ୍ର ଭେଟ ହୁଅନ୍ତି ?

ମାବେଲା ଜମରେମ ମିଶଗିତା ?

132. Do the villagers eat together during special occasions ?

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ପର୍ବପର୍ବାଣୀରେ ଏକତ୍ର ଭୋଜନ କରିଥାନ୍ତି କି ?

ଜମରେମ ପରବବେଲା ତୀରେ ସୁମତା କି ?

133. Do you attend special programmes arranged by the government ?

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରାପ୍ରସ୍ତୁତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ତୁମେଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ?

ସରକାର ବ୍ରଜ ତିଆର ତିଡ଼େମବ ଯେ ଉଇତୁପେକି ?

134. What do you want for the development of agriculture ?

କୃଷି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ତୁମେ କ'ଣ ଚାହଁ ?

ଯେ ପାଇଟି ରେପଡେ ବାମ୍ ପୁଲାଇ ମା ଦରକାର ?

135. How many males are there in your family ?

ତୁମ ପରିବାରରେ କେତେଜଣ ପୁରୁଷ ଅଛନ୍ତି ?

ଯେ ତିଅବ ଅଇଜାର ଜେରେ ଡିତା ?

136. How many females are there in your family ?

ତୁମ ପରିବାରରେ କେତେଜଣ ମହିଳା ଅଛନ୍ତି ?

ଯେ ଡିଅବ ଅଇଜାର ସେଲାନେ ଡିତା ?

137. What is your son doing ?

ତୁମର ପୁଅ କ'ଣ କରୁଛି ?

ନ ଥିଲା ଡେମା ?

138. Why did your son discontinue his study ?

ତୁମର ପୁଅ କାହିଁକି ପଢ଼ିଲା ନାହିଁ ?

ନ ଥିଲା ପାଠ ପଢ଼ିବା ?

139. Is your son capable enough to work now ?

ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ପୁଅ କାମ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ କି ?

ଅଇକା ନ ଥିଲା କାମ ଦିଅନ୍ତୁ ଗଢ଼ା କି ?

140. What do you think for the future of your children ?

ତୁମ ପିଲାମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ତୁମେ କ'ଣ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ?

ପେନାଲୁଗାଲନେନା ଥୁରଗୁପୁଲାଇ ଫେ ଶିକ୍ଷାଦେମତୁନ ?

141. What is your daughter doing ?

ତୁମ ଝିଅ କ'ଣ କରୁଛି ?

ଫେ ସେଲାନେ ମା ଡେମତୁନ ?

142. Is your daughter going to school ?

ତୁମ ଝିଅ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଛି କି ?

ଫେ ସେଲାନେ ଇସ୍କୁଲ ଉଇଗିତ କି ?

143. What class is she in ?

ସେ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁଛି ?

ମାଇ ଅଇକା କିଲାସ ପଢ଼ୁଗୁତା ?

144. What does she do at home ?

ସେ ଘରେ କି କି କାମ କରେ ?

ମାଇ ଦିଙ୍ଗବ ମାମା କାମ ଦେମତ ?

145. Does she help her mother in home work ?

ସେ ମା'କୁ ଘର କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ କି ?

ମାଉ ଆଜଙ୍ଗ ବଳ ଡେମଡା କି ?

146. Is there any communication facility to your village ?

ତୁମ ଗାଁ ପାଇଁ ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା ଅଛି କି ?

ଫେନଜାମପୁରାଇ ଉଇନା ଇନା ବଲ୍‌ଡେନ୍‌ଡାକି ?

147. How the villagers earn their livelihood ?

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କିଭଳି ଭାବରେ ଚଳିଥାନ୍ତି ?

ଜାମରେମ୍ ମିରି ଡେଡ଼ସେ ବୁରତା ?

148. Do they hunt only animals ?

ସେମାନେ କେବଳ ପଶୁ ଶାକାର କରନ୍ତି କି ?

ମେଁଏ ଆସୁଲୁପ ଆଗୁଲୁ ଗଉଙ୍ଗ ଉଇତା କି ?

149. Why do they hunt the animals ?

ସେମାନେ ପଶୁ ଶାକାର କାହିଁକି କରନ୍ତି ?

ମେଁଏ ମାସା ଗଉଙ୍ଗ ଉଇଗିତା ?

150. Do the villagers worship Gods & Goddesses ?

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି କି ?

ଜାମରେମ୍ ଦେବତାବ ଗିଗେଗେଲତା କି ?

151. What the name of the diety they worship ?

ସେମାନେ ପୂଜା କରୁଥିବା ଦେବତାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?

ମେଁଏ ଗିଗେ ଗେଲକନା ଦେବତା ମଇମି ?

152. What is the name of the hill near your village ?

ତୁମ ଗାଁ ପାଖରେ ଥିବା ପାହାଡ଼ର ନାମ କ'ଣ ?

ଫେନଜାମ ଖଣ୍ଡେକନା କୁଣ୍ଡାନା ମାଇମି ?

153. What type of cultivation do you practice on the hill ?

ତୁମେ ପାହାଡ଼ ଉପରେ କ'ଣ ଚାଷ କର ?

ଯେ ଆକୁଣ୍ଡା ମା ଲୁଗୁଥିପେ ?

154. Is there terrace land on the hill ?

ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଥାକ ଥାକ କରି ଜମି ଅଛି କି ?

ଆକୁଣ୍ଡା ବାଗବ ତିରାଇ ତିରାଇ ବିରି ତିତାକି ?

155. What do you harvest ?

ତୁମେ କ'ଣ ଅମଳ କର ?

ଯେ ମା ଢେମସାତା ରୁଙ୍ଗୁଥିପେ ?

156. Which crops have you harvest much ?

ତୁମେ କେଉଁ ଶସ୍ୟ ବେଶୀ ଅମଳ କର ?

ଯେ ମା ରେପଡେ ରୁଙ୍ଗୁଥିପେ ?

157. Where do you cultivate ?

ତୁମେ କେଉଁ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ଚାଷ କର ?

ଯେ ଆର ଆର ଲୁଗୁଥିପେ ?

158. When do you harvest ?

ତୁମେ କେଉଁ ସମୟରେ ଅମଳ କରିଥାଅ ?

ଯେ ମାବେଲା ଅକେର ଅଇତୁପେ ?

159. When do you start your cultivation ?

ତୁମେ କେଉଁ ସମୟରେ ଚାଷ କାମ ଆରମ୍ଭ କର ?

ଯେ ମାବେଲା ବିରି ପାଇଟି ଚାଷମ ତୁପେ ?

160. Do you have a good harvest this year ?

ତୁମର ଏହି ବର୍ଷ ଭଲ ଅମଳ ହୋଇଛି କି ?

ଯେନା ଅଇମ୍ ବଲ ବୁଲୁଗୁଡା କି ?

161. Do the people practice only shifting cultivation ?

ଲୋକମାନେ କେବଳ ଯୋତୁଚାଷ କରନ୍ତି କି ?

ରେମଲେ ସୁଁୟ ବିରିକାମ ତେମତା କି ?

162. Is there any water supply facility for cultivation ?

ଚାଷ ପାଇଁ ଜଳ ଯୋଗାଣର ସୁବିଧା ଅଛି କି ?

କାମ୍ ଡିଷ୍ଟେମ୍ ପୁଲାଉ ଡାକ୍ ତୁଙ୍ଗନା ବଲଡିତା କି ?

163. How can you get much harvest from land ?

ତୁମେ କିଭଳି ଭାବରେ ଜମିରୁ ଅଧିକ ଅମଳ ପାଇ ପାରିବ ?

ଫେମିରି ବିରିଗୁଡା ଗାରନା ରାପତେ ବୁଲୁଗୁଡା ?

164. What is name of the nearest market ?

ଗାଁ ପାଖ ହାଟର ନାମ କ'ଣ ?

ଉତୁଙ୍ଗମ ନା ଆଟ୍ ମାଇମି ?

165. What are the name of the markets ?

ହାଟ ଗୁଡ଼ିକର ନାମ କ'ଣ ?

ଆଟନାଇମି ମା ?

166. In which day this market sits ?

କେଉଁ ବାରରେ ଏହି ହାଟଟି ବସେ ?

ମା ଦିନ ଆଟ ଲାଇତା ?

167. How far is the market from your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରୁ ହାଟର ଦୂରତା କେତେ ?

ଫେନଙ୍ଗମ୍ ଆଟ୍ ଅଇଜା ସୁଲୁଙ୍ଗ୍ ଡିତା ?

168. Do you visit the nearest market ?

ତୁମେ ପାଖ ହାଟକୁ ଯାଅ କି ?

ଫେ ଉତୁ ଆଟ ଉଇଥୁପେ କି ?

169. Why do you visit the market ?

ତୁମେ ହାଟକୁ କାହିଁକି ଯାଅ ?

ଯେ ମାଆ ଆଟ ଉଇତୁପେ ?

170. What kinds of goods are sold largely in the market ?

ହାଟରେ ସବୁଠାରୁ କେଉଁ ଜିନିଷ ଅଧିକ ବିକ୍ରି ହୁଏ ।

ଆଟର ମା ଜିନିଷ ରେ ପଡେ ସୁଙ୍ଗସୁଙ୍ଗ ଉଇଗିତା ?

171. What type of goods are sold in the market ?

ହାଟରେ କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ବିକ୍ରି ହୁଏ ?

ଆଟର ମାମା ଜିନିଷ ସୁଙ୍ଗସୁଙ୍ଗ ଉଇତା ?

172. What do you buy from the market ?

ତୁମେ ହାଟରୁ କ'ଣ କିଣ ?

ଯେ ଆଟର ମାମା ସପତୁନ ?

173. Does everybody visit to the market ?

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ହାଟକୁ ଯାଆନ୍ତି କି ?

(ଗୁଲାଇର) ବୁଲାଇର ଆଟର ଉଇଥାକି ?

174. Does everybody go to the market only to visit it ?

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ହାଟକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି କି ?

ବୁଲାଇର ଆଟର ବୁଲିବାର ଉଇଥାକି ?

175. Do you observe different festivals in a year ?

ବର୍ଷକରେ ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କର କି ?

ବର୍ଷେକବ ଯେ ଗୁଲାଇପରବ ଡେମଥୁପେକି ?

176. When do you observe crop cutting festival ?

ତୁମେ କେଉଁ ସମୟରେ ଧାନକଟା ପର୍ବ ପାଳନ କର ?

ଯେ ଅଇଜାବେଳା ଅଇକେର ପରବ ଡେମଥୁପେ ?

177. Whom do you worship in that festival ?
 ସେହି ପର୍ବରେ ତୁମେ କାହାକୁ ପୂଜା କର ?
 ଗିତନ ପରବଲ ଫେ ଆଜା ଗେତୁପେ ?
178. Why do you worship that diety/Goddess ?
 ତୁମେ କାହିଁକି ସେହି ଦେବତାକୁ ପୂଜା କର ?
 ଫେ ମାସା ଆତିନ୍ ଦେବତା ଗେତୁପେ ?
179. How do you worship the diety in this festival ?
 ତୁମେ ଏହି ପର୍ବରେ ଦେବଦେବୀକୁ କିପରି ପୂଜାକର ?
 ଫେ ଆକନ ପରବର ଆଦେବତା ମିରିଗେତୁପେ ?
180. Who worships the diety in this festival ?
 ଏହି ପର୍ବରେ କିଏ ପୂଜା କରନ୍ତି ?
 ଆକନ ପରବର ଯା ଗିଗେ ଗେତ ?
181. What do you call to the village priest ?
 ତୁମେ ପୂଜକକୁ କ'ଣ ଡାକ ?
 ଫେ ଆପୁଜାରା ମାଡ଼ ଝାୟଥୁପେ ?
182. Is there any dance programme in this festival ?
 ଏହି ପର୍ବରେ କୌଣସି ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଥାଏ କି ?
 ଆକନ୍ ପରବ ବ ସିସେର ମିମେ ଡେଡା କି ?
183. Do both the male and female dance together ?
 ଉଭୟ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଏକତ୍ର ନୃତ୍ୟ କରିଥାଆନ୍ତି କି ?
 ସେଲାନେ ଜେରେ ମିଶିତା ମିମେମେତା କି ?
184. Do the people eat together after the dance ?
 ନୃତ୍ୟ ଶେଷରେ ସମସ୍ତଲୋକ ଏକାଠି ଭୋଜନ କରିଥାଆନ୍ତି କି ?
 ମିମେ ତମନା ଗୁଲାଇର ସିଶ୍‌ସିତା ସୁମ୍‌ତ କି ?

185. What items are cooked in that feast ?

ସେହି ଭୋଜିରେ କ'ଣ କ'ଣ ରନ୍ଧା ଯାଇଥାଏ ?

ଗିଡ଼ନ ରାଣ୍ଡାବ ମାମା ରାଜତ ?

186. Is animal sacrificed in this festival ?

ଏହି ପର୍ବରେ ପଶୁବଳୀ ଦିଆଯାଏ କି ?

ଅଇପରପବ ଗୁରୁଗିର୍ସିଂ ସେବତକି ?

187. What animal is sacrificed in this festival ?

ଏହି ପର୍ବରେ କେଉଁ ପଶୁକୁ ବଳୀ ଦିଆଯାଏ ?

ଅଇପରବ ବ ମା ଗୁରୁଗିର୍ସିଂ ସେବତ ?

188. Have any developmental works undertaken in your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରେ କିଛି ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି କି ?

ଫେନାଙ୍ଗମବ , ବଲକାମ ଦେଖିତାକି ?

189. Is there any facility of drinking water in your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ପିଇବା ପାଣିର ସୁବିଧା ଅଛି କି ?

ଫେନ ଜମବ ତାକ୍ ଉପୁଲାଇ ବଇବାଇ ତିତାକ ?

190. Are the village roads narrow ?

ଗ୍ରାମର ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ଅଣଓସାରିଆ କି ?

ଜମନା ଗାରୀ ଉଇତିସିତା କି ?

191. How far is the Gram Panchayat from your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମଠାରୁ ପଞ୍ଚାୟତର ଦୂରତା କେତେ ?

ଫେନ ଜମ ବ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଇକା ସୁଲୁଙ୍ଗଡ଼ିତା ?

192. Does the Gram Panchayat help the people ?

ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ କି ?

ଜମନା ପଞ୍ଚାୟତ ଆରେମ ବଲ୍ ଦେମତା କି ?

193. Which type of help it provides to the people ?

କେଉଁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଥାଏ ?

ଆରେମଲେ ମିରମିର ବାଇ ସାହାଯ୍ୟ ଦେମତା ?

194. Does the Sarapanch listen to the people ?

ସରପଞ୍ଚ ଲୋକମାନଙ୍କର କଥା ଶୁଣନ୍ତି କି ?

ସରପଞ୍ଚ ରେମଲେନା ଥୁମ ଅଁତାକି ?

195. Does the Sarapanch come to your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମକୁ ସରପଞ୍ଚ ଆସନ୍ତି କି ?

ଫେନ ଜମ ବ ସରପଞ୍ଚ ସାପତା କି ?

196. Which developmental work the Gram Panchayat has undertaken ?

ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କେଉଁ ଉନ୍ନତି ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଛି ?

ଜମନା ପଞ୍ଚାୟତ ମା ବଲକାମ ଆତିତି ରୁଜିତା ?

197. Is there any electric facility for your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତର ସୁବିଧା ଅଛି କି ?

ଫେନା ଜମବ ଲାଇନ୍ ନା ବଲଡିତା କି ?

198. If not, have government given any words for electrification ?

ଯଦି ନୁହେଁ, ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ସରକାର କିଛି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି କି ?

ସତଜସା ବେଡ଼ଆଡିତା, ସରକାର ରେମ ବେତିନାଇ ତ. ସୁନତା କି ?

199. Where do you bring water ?

ତୁମେ କେଉଁଠାରୁ ପାଣି ଆଣ ?

ଫେ ଆରନା ତାକ୍ ରୁଜତୁପେ ?

200. Where do you bring in summer ?

ତୁମେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଦିନେ କେଉଁଠାରୁ ପାଣି ଆଣ ?

ଫେ ଯାଁବରବେଳା ଆରମ୍ଭ ହେବା ବେଳେ କେଉଁଠାରୁ ?

201. Do you feel scares of water in summer ?

ତୁମେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଦିନେ ଜଳର ଅଭାବ ଅନୁଭବ କର କି ?

ଫେ ଯାଁବରବେଳା ତାହା ଆବାସ ତୁମେ କି ?

202. Do all enjoy good health ?

ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଅଛି କି ?

ଗୁଣାଈରମାନେ ଯେଉଁଠି ବଳବତ୍ତର କି ?

203. Do you feel decrease of your health ?

ତୁମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ଅବନତି ଘଟିଛି କି ?

ଫେନା ଜୟାପରିରେ ହ୍ରାସପ୍ରାପ୍ତି କି ?

204. What are causes of decrease of health ?

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହ୍ରାସର କାରଣ କ'ଣ ?

ଜୟାପରିରେ ମାଧ୍ୟମ ଶରୀରରେ ?

205. What type of diseases are breaking out in your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରେ କେଉଁ କେଉଁ ରୋଗ ବ୍ୟାପିଛି ?

ଫେନ ଜୀବନ ମାମା ସି ବାଞ୍ଛା ?

206. What do you do when you suffer from disease ?

ରୋଗ ହେଲେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଫେ ମା ଦେଖିବୁ ?

207. How far is the hospital from your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମଠାରୁ ହସ୍ପିଟାଲ କେତେ ଦୂର ?

ଫେନ ଜୀବନ ବାହାରରୁ ଆସିବା ସୁବିଧା ଦିଅ ?

208. Do the doctors visit your village ?

ଡାକ୍ତରମାନେ ତୁମ ଗ୍ରାମକୁ ପରିଦର୍ଶନରେ ଆସନ୍ତି କି ?

ଫେନଙ୍ଗମ ବ ଡାକ୍ତରରେ ସାପତା କି ?

209. Do they provide you medicines free of cost ?

ସେମାନେ ତୁମକୁ ମାଗଣାରେ ଔଷଧ ଯୋଗାଇ ଦିଅନ୍ତି କି ?

ମେଁଏ ଆପେ ସର ସୁରଙ୍ଗ ବେତତା କି ?

210. Do you have faith on elopathic medicine ?

ଡାକ୍ତରୀ ଔଷଧ ଉପରେ ତୁମର ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି କି ?

ଦାକ୍ତରେ ସୁରଙ୍ଗବେତନା ଉଲଡେଡା ଡ ବାବଲ ତୁପେକି ?

211. Have you much faith on herbal medicine ?

ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ଉପରେ ତୁମର ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି କି ?

ଦେଶୀୟା ସୁରଙ୍ଗ ବାଗବ୍ ଫେନା ରେପଡେ ବାବଲ ଥୁପେ କି ?

212. Do you recover fastly by taking herbal medicine ?

ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ତୁମେ ଶୀଘ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଅ କି ?

ଦେଶୀୟ ସୁରଙ୍ଗ ସୁମସିତା ଫେ ସେଡ୍ ବଲ ଡେଙ୍ଗତା କି ?

213. Where do you collect the herbal medicine ?

ତୁମେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ କେଉଁଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ କର ?

ଫେ ଦେଶୀୟା ସୁରଙ୍ଗ ତ୍ରିଗାରୀ ରୁଙ୍ଗତୁପେ ?

214. Do you collect all the herbal medicines from the forest ?

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କର କି ?

ଗୁଲାଲ ଦେଶୀଆ ସୁରଙ୍ଗ ଫେ ଲାଟାବଗନା ରୁଙ୍ଗତୁପେ କି ?

215. Do you know anything about the origin of your community ?

ତୁମ ସଂପ୍ରଦାୟର ସୃଷ୍ଟି ବିଷୟରେ ତୁମେ କିଛି ଜାଣ କି ?

ଯେନ ରେମ ଲେ ମିରିଜନ୍ କୁ ଡେଙ୍ଗା ଯେ ମାଗତୁପେ କି ?

216. Have you a good relation with other communities ?

ତୁମର ଅନ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟ ସହିତ ଉତ୍ତମ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କି ?

ଯେ ପାଲରେମ ବୁରଙ୍ଗ ବଲ ବିଡ଼ ଗୁଡୁନ କି ?

217. How does marriage occurs in your community ?

ତୁମ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ବିବାହ କିପରି ହୁଏ ?

ଯେନ ରେମ ଲେ ମିରି ଇଫ୍ରେ ଯାଇବଇ ତା ?

218. Is your pecuniary / financial condition well ?

ତୁମର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଭଲ ଅଛି କି ?

ଯେନା ତାବୁସୁଲପ ବଲ ଡିତାକି ?

219. How will be your financial condition well ?

କିଭଳି ଭାବରେ ତୁମର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଭଲ ରହିବ ?

ଆପେ ମିରିଡେମନା ଯେ ବଲ ଡିତୁପେ ?

220. What can make your living style better ?

କ'ଣ କଲେ ତୁମର ଚଳଣୀ ଭଲ ହୋଇପାରିବ ?

ଆପେ ମାଡେମନା ଯେ ବଲ ବୁରତୁପେ ?

221. What can be done to sort out your problems ?

ତୁମର ଅସୁବିଧା ସୁଧାରିବା ପାଇଁ କ'ଣ କରାଯାଇପାରେ ?

ଯେନା ଚିଡ଼ା ଡଗରନ୍ ବୁଙ୍ଗ ମାମା ଡେମନାଇ ?

222. Who are more manivolent / harmful to you ?

କେଉଁମାନେ ତୁମର ବେଶୀ କ୍ଷତିକାରକ ?

ଆପେଯା ବେଶୀ ଅକାର ଡେମତା ?

223. What injuries they cause to you ?

ସେମାନେ ତୁମର କ'ଣ କ୍ଷତି କରୁଛନ୍ତି ?

ମେଞ୍ଚନା ଫେନାମା ଅଙ୍କାର ଡେମଡା ?

224. What do you think to revenge / retaliate ?

ତୁମେ କିଭଳି ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?

ଫେ ସା ଡିତନତେନ୍ତି ତସାତା ବାବୁଲୁନକି ?

225. Who do love / like you much ?

କେଉଁମାନେ ତୁମକୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ?

ଯାଯା ଆପେ ବଲତତା ?

226. Why do they love you very much ?

ସେମାନେ ତୁମକୁ କାହିଁକି ବେଶୀ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ?

ମେଫ ଆନ ମାସ ବେଶୀ ବଲତତା ?

227. Do you love them / each other ?

ତୁମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଅ କି ?

ଫେ ଆମାଇ ବଲ ତତୁନ କି ?

228. Do not you like them very much ?

ତୁମେ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଅ ନାହିଁ କି ?

ଫେ ଆମାଇ ବଲ ତ୍ ଆତୁତୁନକି ?

229. Do they visit you seldom ?

ସମୟେ ସମୟେ ସେମାନେ ତୁମ ନିକଟକୁ ଆସନ୍ତି କି ?

ଶୁଇଶୁଇ ମାଇ ନନ ଉତୁ ସାପତା କି ?

230. Do they ask you personally ?

ସେମାନେ ତୁମକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବେ ପଚାରନ୍ତି କି ?

ମେଫ ଆନଉତୁ ସାଗସେତା ସୁନତିକି . ?

231. Who are exploiting you ?

କେଉଁମାନେ ତୁମକୁ ଶୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ଯାଗିତିନା ଆନ ବୁଲକାୟ ସୁହଁତା ?

232. Why are they exploiting you ?

ସେମାନେ କାହିଁକି ତୁମକୁ ଶୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ମାଏ. ମାସା ଆନ ବୁଲକାୟ ସୁଜ୍ଞତ ?

233. How do they exploit you ?

କିଭଳି ଭାବରେ ସେମାନେ ତୁମକୁ ଶୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ମିରିସୁଗନା ଯାଏ ଆନ ବୁଲକାୟ ମୁହଁତା ?

234. What are the media they follow to exploit you ?

ସେମାନେ ତୁମକୁ ଶୋଷଣ କରିବାରେ କି ପ୍ରକାର ମାଧ୍ୟମ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ମାଏ ପେନି ବୁଲକାଲି ସିତା ମିରିଗିତିନା ଉପାୟଦେମ ରୁହଁଗିତା ?

235. What do you think to make yourselves free from exploitation ?

ତୁମେ କିଭଳି ଭାବରେ ଶୋଷଣମୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରୁଛ ?

ଫେମିରି ବାବଲତୁନ ଆବୁଲକାୟାଲ ଡସିଡ୍ ଚିନ୍ତାଲତୁନ ?

236. Have you ever struggled against the exploiters ?

ତୁମେ ଶୋଷଣକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେବେ ସଂଗ୍ରାମ କରିଛ କି ?

ଫୋ ବୁଲକାୟ ଆସୁନୁମ୍ ରେମ ବୁରଙ୍ଗଶୁଇ ରିମତୁପେ କି ?

237. Whom do you consider as a big officer ?

ତୁମେ କାହାକୁ ବଡ଼ ଅଫିସର / କର୍ମଚାରୀ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?

ଫେ ଆସା ମୁନା ଗୁଲଙ୍ଗ / ଅଫିସର ଡସିଡ୍ ମାଗ ତୁପେ ?

238. Have you ever got a chance to see the big officer ?
 ତୁମେସେହି ବଡ଼ଅଫିସରଙ୍କୁ କେବେଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛନ୍ତି କି ?
 ଯେ ଆତିନା ମୁନା ଅଫିସର ଶୁଭ ଜୁଜୁ ପୁଲାଇ ବାଙ୍ଗୁତୁପେବି ?
239. Does that big officer listen / understand your problems / sorrow ?
 ସେହି ବଡ଼ ଅଫିସର ତୁମମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ବୁଝନ୍ତି କି ?
 ଗିତିନା ସୁନା ଅଫିସର ଆପେନା ଦୁଃଖ ମାଗତାକି ?
240. Does he attain you in time of need / sorrow ?
 ଦୁଃଖ ସମୟରେ ସେ ତୁମ ନିକଟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚନ୍ତି କି ?
 ଦୁଃଖ ଦେଖିନା ମାଇ ପେନ୍‌ବକ୍ ସିସାବ ଗଙ୍ଗତା କି ?
241. Can he tolerate your sorrows ?
 ସେ ତୁମର ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି କି ?
 ମାଇ ଆନନା ଦୁଃଖ ଆଇଁ ଗଙ୍ଗତାବି ?
242. To which Govt. officer do you like / love most ?
 ତୁମେ କେଉଁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଅ ?
 ଯେ ଆରନା ଆସରକାର ରେମନା ରେବ୍‌ତେ ବଲ୍‌ତୁଳତୁପେ ?
243. Why do you like that officer very much ?
 ତୁମେ ସେହି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କାହିଁକି ବେଶୀ ଭଲ ପାଅ ?
 ଯେ ଆତିନା ଆସରକାର ମାସାଲେବ୍‌ତେ ବଲ୍‌ତୁବ୍‌ତୁପେ ?
244. Whom do you fear much ?
 ତୁମେ କାହାକୁ ବେଶୀ ଭରିଥାଅ ?
 ଯେ ଆୟା ରେବ୍‌ତେ ବୁତୁଙ୍ଗତୁପେ ?
245. Why are you afraid of them ?
 ତୁମେ କାହିଁକି ସେମାନଙ୍କୁ ଭରିଥାଅ ?
 ଯେ ମାସା ଆମାଏ ବୁତୁଙ୍ଗତୁପେ ?

246. Are you afraid of the Police officer ?

ତୁମେ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଭୟ କି ?

ଯେ ଆପୋଲିସ୍ ଚାକିରି ରେମ୍ ବୁଡୁଙ୍ଗ, ତୁପେକି ?

247. Why are you afraid of the Police officer ?

ତୁମେ କାହିଁକି ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଭୟ କର ?

ଯେ ମାସା ଆପୋଲିସ୍ ଚାକିରି ରେମ୍ ବୁଡୁଙ୍ଗ ତୁପେ ?

248. How far is the Police Station from your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମଠାରୁ ଥାନା କେତେ ଦୂର ?

ଫେନଙ୍ଗମ୍ ଥାନାବାଂସା ଅଇଦା ସୁଲୁଙ୍ଗ ?

249. Has the Police officer ever come to your village ?

ପୋଲିସ୍ ଅଫିସର ତୁମ ଗ୍ରାମକୁ କେବେ ଆସିଛନ୍ତି କି ?

ପୋଲିସ୍ ଅଫିସର ଫେନ୍ ଉଙ୍ଗମ୍ ଶୁଇଶୁଇ ସାଗ୍‌କିଗା କି ?

250. Have you ever seen the policemen ?

ତୁମେ ପୋଲିସ୍ ମାନଙ୍କୁ କେବେ ଦେଖିଛ କି ?

ଯେ ଆପୋଲିସ୍ ଶୁଇ କୁଲୁଥୁପେ କି ?

251. Is there any school in your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି କି ?

ଫେନା ଉଙ୍ଗମ୍ ବଲ୍ ଇସୁଲ ଡିଡାକି ?

252. How far is the school from your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମଠାରୁ କେତେ ଦୂରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ?

ଫେନା ଉଙ୍ଗମ୍ ଗାରି ଅନ୍ଦା ସୁଲୁଙ୍ଗ ଇସୁଲ ଡିଆ ?

253. Is there any Sevasram School in your village or near your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମରେ / ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ସେବାଶ୍ରମ ଅଛି କି ?

ଫେନା ଉଙ୍ଗମ୍ ପାଲି ସେବାଶ୍ରମ ଇସୁଲ ଡିଆ କି ?

254. How far is the Sevasram from your village ?

ତୁମ ଗ୍ରାମଠାରୁ ସେବାଶ୍ରମ କେତେ ଦୂର ?

ଥେନା ଉଙ୍ଗମଗାରି ସେବାଶ୍ରମ ଅଯା ସୁଲୁଙ୍ଗ ।

255. What is the name of that Sevasram ?

ସେହି ସେବାଶ୍ରମର ନାମ କ'ଣ ?

ଗିତିନା ସେବାଶ୍ରମନା ଇମି ମା ?

256. Are the children going to Sevasram School ?

ପିଲାମାନେ ସେବାଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଈନେ ସେବାଶ୍ରମ ଇସ୍କୁଲବକ୍ ଉଇ ଗିଥାକି ?

257. Are the children going to school regularly ?

ପିଲାମାନେ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଈନେ ଇସାହ ଇସ୍କୁଲ ଉଇତାକି ?

258. Whether the children reading attentively ?

ପିଲାମାନେ ମନଦେଇ ପଢୁଛନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଈନେ ମନବେତ ପଢୁତାକି ?

259. Are the teachers coming to school regularly ?

ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସୁଛନ୍ତି କି ?

ମାଷ୍ଟର୍ / ଗୁଲଙ୍ଗ ଇସାହ ଇସ୍କୁଲ ସାପ୍ତାକି ?

260. Are they teaching well or not ?

ସେମାନେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ?

ମାଏ ବାନିବାଇ ପାଠ ପଢ଼ାଇତକି ଆଣ୍ଡା ?

261. Is there any other Ashram School ?

ଆଉ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି କି ?

ଆରିସାରି ପାଲ୍ ଆଶ୍ରମ ଇସ୍କୁଲ୍ ତିଥାକି ?

262. How far is the Ashram School from the village ?

ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗ୍ରାମଠାରୁ କେତେ ଦୂର ?

ଆଶ୍ରମ ଇଷ୍ଟଲ ଉଙ୍ଗୁ ଗାରି ଅଂୟା ଲୁଙ୍ଗ ?

263. Is the school providing text books to the children ?

ବିଦ୍ୟାଳୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଉଛି କି ?

ଇଷ୍ଟଲବଜ୍ ଆଗୁଲାଜନେ ବଜ ରୁହଁ ବେଡ଼ଥାକି ?

264. Is there provision of mid-day meal for the children or not ?

ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି କି ନାହିଁ ?

ଆମାଏ ସିମିଇ ସୁସୁମ ପୁଲାଇ ତିଆର ଡେମତି କି ଆଣ୍ଡା ?

265. Are the tribal children provided with dresses ?

ଆଦିବାସୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପୋଷାକପତ୍ର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି କି ?

ଆରେମ୍ ଆଗୁଲାଜନେ ସକା ଫେଶ୍ଟ ଅସାବ ବେବକି ?

266. Is there any Govt. School here ?

ଏଠାରେ କୌଣସି ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି କି ?

ଆବା ଆରନାସା ସରକାର ଇଷ୍ଟଲ ଡିଆକି ?

267. How far is the Govt. School from the village ?

ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ଗ୍ରାମଠାରୁ କେତେ ଦୂର ?

ସରକାର ଇଷ୍ଟଲ ଉଙ୍ଗୁଗାରି ଅୟା ସୁଲୁଙ୍ଗ ?

268. Do you know how many teachers are there ?

ତୁମେ ଜାଣକି ସେଠାରେ କେତେ ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି ?

ଫେମାଗସିର୍ ଆର ଅୟାର ଗୁଲଙ୍ଗ / ମାସ୍ତର ଡିଆ ?

269. Is there any non-formal education institution in your locality ?

ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଣଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଅଛି କି ?

ଯେନା ଉତ୍ତର ଚାହୁଁ, ପଠାପଢ଼ା ଇବାର ଡିଡାବି ?

270. If yes, how far is it from the village ?

ଯଦି ହଁ, ତେବେ ଗ୍ରାମଠାରୁ ଏହା କେତେ ଦୂର ?

ଡିନତଲା ହଁ ହଁ ଉତ୍ତର ଗାରି କନା ଅୟାସୁକୁଙ୍ଗ ?

271. Is non-formal education running well ?

ଅଣଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା ଭଲ ଚାଲିଛି କି ?

ଫେନ୍‌ବକ୍ ଶିକ୍ଷା ବଲ ସାଲଗିଆ କି ଆଣ୍ଡା ?

272. Is there any adult education centre ?

ସେଠାରେ ପ୍ରୌଢ଼ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଅଛି କି ?

ସୁନା ମୁନା ରେମ୍ ପଡ଼ବାର ଡିଆ କି ?

273. Are the adults going to the centre ?

ପ୍ରୌଢ଼ମାନେ ସେହି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ମୁନା ମୁନାରେମ ଆଡା / କେନ୍ଦ୍ରର ଉଇ ଡେନ୍‌ଆକି ?

274. Is there District Primary Education Programme School in your locality ?

ସେଠାରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଯୋଜନା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି କି ?

ମାଇର୍ ଜିଲ୍ଲାବ ଉଇଡେନଆ ଯୟନା ତୁଆ କି ?

275. How far is it from the village ?

ଏହା ଗ୍ରାମଠାରୁ କେତେ ଦୂର ?

କନା ଉତ୍ତର ଗାରି ଅୟା ସୁକୁଙ୍ଗ ?

276. Is there any residential school here ?

ଏଠାରେ କୌଣସି ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି କି ?

ଆବା କିମ୍ବା ସୁସୁମ୍ନା ଇସ୍କୁଲ ତିଆ କି ?

277. Do you pay more importance / attention on boys' education ?

ପୁଅମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ତୁମେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛ କି ?

ଗୁଲାଜନେ ମାଗମାର ପୁଲାଜ ଫେ ରେକ୍ତେ ମନ୍ ବେତୁପେ କି ?

278. Why do you pay more attention for them ?

ତୁମେ କାହିଁକି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛ ?

ଫେ ମାସା ଆମାଏ ପୁଲାଜ ରେକ୍ତେ ମନ୍ ବେତୁ ଅପେ ?

279. Do you pay more importance / attention on girls' education ?

ଝିଅମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ତୁମେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛ କି ?

ସେଲାନେ ପାଠ ଶିକ୍ଷାର ପୁଲାଜ ରେକ୍ତେ ମନ୍ ବେତୁପେ କି ?

280. If not, why are not you paying more importance / attention ?

ଯଦି ନୁହେଁ, ତେବେ ତୁମେ କାହିଁକି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉନାହିଁ ?

ଡିନଲୋ ଆଣ୍ଡା, ଫେ ମାସା ରେକ୍ତେ ମନ୍ ଆବେତୁପେ ?

281. Are the children going to school regularly ?

ପିଲାମାନେ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଜନେ ଇସାହ ଇସ୍କୁଲବର୍ ଆଉଇଆବି ?

282. Why not the children going to school ?

କାହିଁକି ପିଲାମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି ?

ମାସ ଗୁଲାଜନେ ଇସ୍କୁଲ ଆଉଇଆ ?

283. Is not the teaching satisfactory for the children ?

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେଉନାହିଁ କି ?

ଇସ୍ତୁଲବର୍, ଆଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ ବଲ ଆପଡ଼ାଇତ ବି ?

284. Is there any mistake behind teaching ?

ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଛରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ରହୁଛି କି ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ତୁରଗୁ ପାଲ ମା ମମାଗ ଡିଆକି ?

285. Is not the method of teaching easy for the children ?

ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରଣାଳୀ ସହଜ ହେଉନାହିଁ ?

ଗୁଲାଇବେ ପୁଲାଇ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ, ମାରମାର ଆଡ଼େନ୍ତା ?

286. Don't the children follow the method of teaching ?

ପିଲାମାନେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଶୈଳୀକୁ ବୁଝିପାରୁନାହାନ୍ତି କି ?

ଗୁଲାଇବେ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ବୁଝିବାର ଆଗଙ୍ଗ ତାକି ?

287. Is the teaching language difficult to understand ?

ଶିକ୍ଷାଦାନର ଭାଷା ବୁଝିବା ପାଇଁ କଷ୍ଟ ହେଉଛି କି ?

ଶିକ୍ଷା କୁକୁଳ, ମାର ମାର ପୁଲାଇ ବସା ଡେଙ୍ଗିତାବି ?

288. What methods can be adopted for better teaching ?

ଭଲ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

ବଲ ପଡ଼ିବାର ପୁଲାଇ ମିରି ମାଇ ଉଇଆ ?

289. What is to be done for absent students ?

ଅନୁପସ୍ଥିତ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

ମସିନାବ୍, ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ ମା ଡେମବା ଡେନ୍ତା ? ,

290. What steps have the Govt. taken in this regard ?

ଏ ଦିଗରେ ସରକାର କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି ?

ଗତିନ୍ୟା ସରକାର ମାଡ଼େମନା ଦେବୁ ?

291. Are there any Self Help Groups working in your locality ?

ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି କି ?

ଯେନା ଉତୁରୁଛୁ ଜାମବ ମଲିଆ ସଂଗ କାମ ଦେମତା କି ?

292. How many Self Help Groups are there ?

କେତୋଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଛନ୍ତି ?

ଆଇର ସୁସାଇଅକ ତୁଆ ?

293. What is the role of Self Help Groups ?

ସେହି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଭୂମିକା କ'ଣ ?

ମାଇନା ମଲିଆସଂଗନା ପାଇଟି ମା ?

294. Which works have they carried out in your area ?

କେଉଁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସେମାନେ ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ କରିଛନ୍ତି ?

ଆର ଆରନା କାମ ଆମାଏ ପେନ୍ ଉଙ୍ଗମ ବର୍ ଅରଞ୍ଜିଆ ?

295. Which new projects they have undertaken ?

କେଉଁ ନୂତନ ଯୋଜନାମାନ ସେମାନେ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି ?

ଆରନା ତିମେ କାମ ମାଏନିଦେ ଆତିତି ରୁଙ୍ଗିତା ?

296. Which new programmes to carry out they have decided ?

ଆଉ କେଉଁ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବେ ବୋଲି ସେମାନେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ?

ମାରି ଆର ଆରନା ତିମେ କାମ ତିଷ୍ଟେମ୍ବ ମାଏ ସୁଦଥା ?

297. What work can make you satisfy / please ?

କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଲେ ତୁମେ ଖୁସି ହେବ ?

ଯେ ଆରମ୍ଭ କାମ ତେଜା ଆଶା ଦେଖୁଥିଲେ ?

298. Do you think which programme can satisfy you more ?

କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତୁମକୁ ଅଧିକ ଖୁସି ପ୍ରଦାନ କରିବା ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛ ?

ମିରି ପାଇଟି ଫେନା ଅଦିକ ବଲ ବାଙ୍ଗାଡ଼ଣା ଆସୁଥିଲେ ?

299. What will happen if the women take part in different developmental activities ?

ଯଦି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି କ'ଣ ହେବ ?

ସେଲାନେ ରେମବୁଡ଼, ମାମ ବାମ୍ ଆଡ଼ସେର ଉଇକୁନିଡ଼, ସା ?

300. Will there be any problem behind it ?

ଏହା ପଛରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବ କି ?

ଏକା ତୁରଗୁମାରି ଅସୁବିଧା ଦେଖାଯାଏ ?

301. What is the name of the greatest festival ?

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ବର ନାମ କ'ଣ ?

ମୁନାବାୟ ପରବ ଜମି ମା ?

302. Do you know the names of the twelve months ?

ତୁମେ ବାର ମାସର ନାମ ଜାଣ କି ?

ଯେ ବାର ମାସନା ଜମି ସାଗତୁପେକି ?

303. Do you know the names of the festivals according to the months ?

ତୁମେ ମାସ ଅନୁସାରେ ପର୍ବପର୍ବାଣୀର ନାମ ଜାଣ କି ?

ଫେନା ମାସକୁରଙ୍ଗପରବନା ଇମି ମାଗତୁପେକି ?

304. Which festival do you observe in summer ?

ତୁମେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁରେ କେଉଁ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କର ?

ଫେ ଯାଁବେଲା ମାଁ ପରବ୍ ଫେ ଢେମ୍‌ଥୁପେ ?

305. Which festival do you observe in winter ?

ତୁମେ ଶୀତ ଋତୁରେ କେଉଁ କେଉଁ ପର୍ବ ପାଳନ କର ?

ଫେ ରୁମବେଲା ମା'ମା ପରବ୍ ଢେମ୍‌ଥୁପେ ?

306. Which festival do you observe in rainy season ?

ବର୍ଷା ଋତୁରେ ତୁମେମାନେ କେଉଁ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କର ?

ଡାକବେଲା ଫେ ମା'ମା ପରବ୍ ଢେମ୍‌ଥୁପେ ?

307. In which month do you start sowing seeds ?

କେଉଁ ମାସରେ ତୁମେ ଶସ୍ୟ ବୁଣିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କର ?

ମା ମାସବେଲା ଥେଲୁବ୍‌ବୁର୍ ଆରାମ ଢେମ୍‌ତୁଗେ ?

308. In which month does the marriage occurs ?

କେଉଁ ମାସରେ ବିବାହ ହୋଇଥାଏ ?

ଶୁଭ ମାସ ସେଲାମ୍‌ର ରୁଙ୍ଗଥ ?

309. In which festival do you worship your ancestors ?

କେଉଁ ପର୍ବପର୍ବାଣୀରେ ତୁମେ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆରାଧନା କର ?

ଫେ ଆରନା ପରବବେଲା ଇଡଲ୍‌ଗଣ୍ଡେ ଶଇଶୁନୁଙ୍ଗ ଗିଗେ ଗେଥୁପେ ?

310. Do you know the seven days of the week ?

ତୁମେ ସପ୍ତାହର ସାତ ଦିନର ନାମ ଜାଣ କି ?

ଫେ ସାଡ୍‌ଦିନ୍‌ନା ଇମି ମାଗ୍‌ଥୁପେ କି ?

311. When does dance take place in your village ?

କେଉଁ ସମୟରେ ତୁମ ଗାଁରେ ନାଚ ହୁଏ ?
ମାବେଲା ଫେ ଉଠିବା ବକ୍ ମିମେ ମେଥା ?

312. When do the people better food ?

କେଉଁ ସମୟରେ ଲୋକେ ଭଲ ଖିଆପିଆ କରନ୍ତି ?
ମାବେଲା ରେମଲେ ସୁସୁମ୍ କଲ ସୁମତ କି ?

313. When do you feel much difficult ?

ତୁମେ କେତେବେଳେ ବେଶୀ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କର ?
ଫେ ମାବେଲା ରେବତେ କଷ୍ଟ ହେମଥୁପେ ?

314. Which is the most wanted period ?

କେଉଁ ସମୟଟି ବିଶେଷତଃ ଅଭାବ ସମୟ ?
ମାବେଲା ଅଦିକ୍ ଆବାମ୍ ଥୁପେ ?

315. Why scarce occur in those days ?

ସେହି ସମୟରେ ବେଶୀ ଅଭାବ କାହିଁକି ହୋଇଥାଏ ?
ଗିଥୁନ୍ ବେଲା ରେବତେ ମାସ ଆବାମ୍ ଥା ?

316. How does the forest help us ?

ଜଙ୍ଗଲ ଆମକୁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ?
ବୁରଲୁକ୍ ଆନାୟ ମାସା ସାଆୟ ବଲ୍ ହେମଥ ?

317. Why is the quantity of the forest decreasing day-by-day ?

ଜଙ୍ଗଲ ପରିମାଣ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କାହିଁକି କମିବାରେ ଲାଗିଛି ?
ବୁରଲୁକ୍ ମାସ ଦିରେଦିରେ ତୁମ ଉଇଡେଡା ?

318. What should be done for afforestation ?

ପୁନର୍ବାର ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ କ'ଣ କରିବା ଦରକାର ?
ମାରମୁସ ବୁରଲୁକ୍ ଶେମ୍ ପୁଲାଇ ମା ହେମନା ହେଡା ?

319. Do you feel that you are the child of the nature or not ?

ତୁମେ ପ୍ରକୃତିର ସନ୍ତାନ ବୋଲି ଭାବୁଛ ନା ନାହିଁ ?

ଯେ ଗୁଳାଇନା ହଁ ହଁ ଡ଼ସିଡ୍ ବାବଲ ତୁପେ କି ଆଶ୍ଚା ?

320. Have you deep faith upon the ancestors ?

ତୁମେ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ କର କି ?

ଯେ ଆପୁର୍ବେନରେମ ବିଶାସ୍ ଡ଼େମଥୁପେକି ?

321. Do you think that the ancestors help you in danger ?

ବିପଦ ସମୟରେ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ବୋଲି ଭାବୁଛ କି ?

ଦୁଃଖ ଡ଼େଜନା ଗଇକୁନୁଜ ରେମ୍ ଆପେ ସାଆନ୍ଦ୍ୟ ଡ଼େମତଡ଼ ବାବଲ ତୁରେ ବି ?

322. Do the ancestors get satisfaction in your worship ?

ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ତୁମ ପୂଜାରେ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରନ୍ତି କି ?

ଗଇକୁନୁଜରେମ ଯେ ଗେଲନା ବଲ ସନ୍ତସ ଡ଼େନ୍ତାକି ?

323. Do you observe death anniversaries of your ancestors ?

ତୁମେ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିବସ ପାଳନ କର କି ?

ଯେ ଆଗଇକୁନୁଜରେମ ଗେଲ ସୁମ୍ତୁପେକି ?

324. How do you worship them death anniversaries ?

ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିବସରେ ତୁମେ କିପରି ପୂଜା କର ?

ଗାଇସେବର୍ ଯେ ମିଂରି ପୂଜା ଡ଼େମଥୁପେ ?

325. Which God and Goddess are benevolent to you ?

କେଉଁ ଦେବାଦେବୀ ତୁମର ଉପକାର କରିଥାନ୍ତି ?

ଆରନା ମାପୁରୁ ଆପେ ବଲ ଡ଼େମଥା ?

326. Which God and Goddess are monivolent to you ?

କେଉଁ ଦେବୀଦେବୀ ତୁମର ଅପକାର କରିଥାନ୍ତି ?

ଆଜନା ମାୟୁରୁ ଆପେ ଅଦିକ୍ ନଷ୍ଟ ହେମ୍ବ ?

327. Do you believe in sorcery ?

ତୁମେ ଗୁଣୀଗାରେଡ଼ି ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କର କି ?

ଫେ ଏତୁତୁଇ ବାବ୍‌ବର୍ ବିଶ୍ୱାସ୍ ହେମ୍ବଥେକି ?

328. What kind of idea do you have on sorcerer ?

ଗୁଣୀଗାରେଡ଼ି କରୁଥବା ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ତୁମର କି ପ୍ରକାର
ଧାରଣା ଥାଏ ?

ଗିଗେରେମ ଆରେମ ଫେ ମାସା ହସେକ୍ ତୁଥାକି ?

329. Do the sorcerers help others ?

ଗୁଣୀଗାରେଡ଼ି କରୁଥବା ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରନ୍ତି କି ?

ଏତୁତୁଇ ରେମ ଆପାଲ୍ ରେମ ବଲ୍ ହେମ୍ବତକି ?

330. Do the sorcesers show miracles ?

ଗୁଣୀଗାରେଡ଼ି କରୁଥବା ଲୋକମାନେ ଅଲୌକିକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଖାନ୍ତିକି ?

ଏ ତୁତୁଇ ରେମ୍ ଗେଲ ଅସୁରତ କି ?

331. Do they cause harm to the people ?

ସେମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅପକାର କରିଥାନ୍ତି କି ?

ଆମାଇ ଆରେମ ବେଶୀ ଆଁକାର୍ ହେଡ଼୍‌ଗୁଥାକି ?

332. Do they frighten the people ?

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ଭୟ ଦେଖାଇଥାନ୍ତି କି ?

ଆରେମ ମାଏ ହରାଇ ତକି ?

333. Do you think that sorcerers are "goodmen" ?

ଗୁଣାଗାରେଡ଼ି କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତୁମେ ଭଲଲୋକ ବୋଲି ଭାବୁଛ କି ?

ଯେବାଇ ରେମନାଫେ ବଲବାଇ ମାଗତୁପେ କି ?

334. Do you know the name of different kinds of food ?

ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟର ନାମ ଜାଣ କି ?

ଫେ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସୁସୁମ୍ ନା ଇମି ମାଗତୁପେକି ?

335. Do you the names of different types of drinks ?

ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପାନୀୟର ନାମ ଜାଣ କି ?

ପେ ପାଲ୍ପାଲ୍ ଡାକ୍ ନା ଇମି ମାଗତୁପେକି ?

336. How do you prepare wine ?

ତୁମେ କିପରି ମଦ ତିଆରି କର ?

ଫେମିରି ସାଗୁର୍ ଅଲାଇ ଥୁପେ ।

337. How do you prepare beer ?

ତୁମେ କିପରି ହାଣ୍ଡିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ?

ଫେମିରି ପେଣ୍ଟମ୍ ଶୁଇଥୁପେ ?

338. What are the objects you use for cooking ?

ତୁମେ ରୋଷେଇ ପାଇଁ କି କି ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେରାଣ୍ଡାପୁଲାଇ ମାମା ଜିନିଷ ଅରଇଥୁପେ ?

339. Which utensils do you use in taking meals ?

ତୁମେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ପାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେକିୟାଙ୍ଗ୍ ସୁସୁମ୍ପୁଲାଇ ଆରନା ଉଲାକ୍ ଅରଇ ଥୁପେ ?

340. What do you use for cooking wine ?

ତୁମେ ମଦ ରାନ୍ଧିବା ପାଇଁ କ'ଣ ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେ ସାଗୁର୍ ଅଲାଇ ପୁଲାଇ ମାମା ସୁଙ୍ଗତୁପେ ?

341. What do you use for fishing ?

ତୁମେ ମାଛ ଧରିବା ପାଇଁ କ'ଣ ବ୍ୟବହାର କର ?

ଫେ ଆଡ଼ଙ୍ଗ, ସୁସବ୍, ପୁଲାଇ ମା ମା ରୁଙ୍ଗ ତୁପେ ?

342. Do females like to wear ornaments ?

ମହିଳାମାନେ ଅଳଙ୍କାର ପରିଧାନ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି କି ?

ସେଲାନେ ରେନାକବ ଲୁବଇଡ଼ା ଥୁକ୍ରାଙ୍ଗବ୍ ଭଲ ଡେଡାକି ।

343. What types of ornaments do they wear ?

ସେମାନେ କେଉଁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି ?

ମାଏ ମା ମା ରେନାକବ୍ ଲୁବଇଡ଼ା ଥୁକ୍ରାଙ୍ଗବ୍ ତା ?

344. What is called the wearing saree of the women ?

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ପିନ୍ଧିବା ଲୁଗାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

ସେଲାନେ ନା ଅଡ଼ିକନା ଉମ୍ମ ମା ତୁକତ ?

345. Do they weave that saree themselves ?

ସେମାନେ ସେହି ଲୁଗା ନିଜେ ବୁଣିଥାନ୍ତି କି ?

ମାଏ ଗିତିନ୍ ଉମ୍ମ ମାଏ ଆୟଙ୍ଗାକ ?

346. Do you draw pictures on your walls ?

ତୁମେ ତୁମ ଘରର କାନ୍ଥରେ ଚିତ୍ରମାନ ଅଙ୍କନ କର କି ?

ଫେନ ଡ଼ିଅ କୁଡ଼ବ ବୁବାଇ ତୁପେ କି ?

347. What types of pictures do you draw on your wall ?

ତୁମେ ତୁମ କାନ୍ଥରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଚିତ୍ରମାନ ଅଙ୍କନ କର ?

ଫେ ଆପେନ ଡ଼ିଅ କୁଡ଼ବ ମାମା ବାୟ ତୁପେ ?

348. What is the name of your best friend ?

ତୁମର ପ୍ରିୟ ସାଙ୍ଗର ନାମ କ'ଣ ?

ଫେନା ବଲଟା ବାଇ ବାଇଲ ଇମିମା ?

349. What is the name of his village ?

ତାଙ୍କ ଗାଁର ନାମ କ'ଣ ?

ମାଧନା ଜମ ନା ଜମିମା ?

350. Have you put forth any demand before the Govt. ?

ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତୁମେ କିଛି ଦାବୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛ କି ?

ଆସରକାର ରେମବ ଫେ ମା ମା ସୁନଥିପେ କି ?

351. What do you get from the forest in summer ?

ତୁମେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଦିନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କ'ଣ ପାଆ ?

ଫେ ଯାଁସିଙ୍ଗବେଲା ଲାଟାବଗ୍‌ନା ମା ବାମ୍‌ତୁପେ ?

352. Do you collect sal leaves from the jungle ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଶାଳ ପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କର କି ?

ଫେ ଲାଟାବଗ୍‌ନା ସର୍ତ୍ତାରଲା ରୁଙ୍ଗତୁପେ କି ?

353. Do you take herbal medicine for fever ?

ଢୁର ହେଲେ ତୁମେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ସେବନ କର କି ?

ସିବାଙ୍ଗନା ଫେ ଦେଶାୟା ସୁରଙ୍ଗ ସୁମତୁପେ କି ?

354. Which flowers do you collect from the jungle ?

ଜଙ୍ଗଲରୁ ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ ଫୁଲ ସଂଗ୍ରହ କର ?

ଫେ ଲାଟାବଗ୍‌ନା ମା ମା ସାରୀ ବାମ୍‌ତୁପେ ?

355. Do you bring honey from the jungle ?

ଜଙ୍ଗଲରୁ ତୁମେ ମହୁ ଆଣ କି ?

ଫେ ଲାଟାବଗ୍‌ନା ଯାଁଡାକ ରୁଙ୍ଗତୁପେ କି ?

356. Which fruits and roots do you collect from the jungle ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କେଉଁ ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ କର ?

ଫେ ଲାଟାବଗ୍‌ନା ମାମା ବୁଲୁସିବୁଲୁପା ରୁଙ୍ଗତୁପେ ?

357. What type of fibre-objects do you collect from the jungle ?

ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ ତତ୍ତ୍ୱଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କର ?
ଯେ ଲାଟାବଗନା ମାମା ଗିଗେ ରୁଙ୍ଗତୁପେ ?

358. What do you make from the fibres ?

ତତ୍ତ୍ୱଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥରୁ ତୁମେ କ'ଣ କ'ଣ ତିଆରି କର ?
ଯେ ଗିଗେ ବୁରଙ୍ଗ ମାମା ଡେମ ତୁପେ ?

359. Do you collect Mohua flower from the forest ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ମହୁଲ ସଂଗ୍ରହ କର କି ?
ଯେ ଲାଟାବଗନା ବ ରୁଣ୍ଡାଇ ତୁପେ କି ?

360. Do you make only wine from the Mohua flower ?

ତୁମେମାନେ ମହୁଲରୁ କେବଳ ମଦ ତିଆରି କର କି ?
ଯେ ବନା ଖାଲି ସାଗୁର ଅଲାଇ ତୁପେ କି ?

361. Do you get more forest produces from the jungle ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଅଧିକ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଉଛ କି ?
ଯେ ଲାଟାବଗନା ମା ରେପଡେ ବାଙ୍ଗତୁପେ କି ?

362. If not, what are its causes ?

ଯଦି ନୁହେଁ, ତାହେଲେ ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ?
ଖଅନା ମା, ଗିଡିନ ଆବ୍ଜନା ମା ଡେମଡା ?

363. Do you collect oil seed from the forest ?

ଜଙ୍ଗଲରୁ ତୁମେ ତୈଳବାଜ ସଂଗ୍ରହ କର କି ?
ଯେ ଲାଟାବଗନା ସୁଉମଞ୍ଜି ରୁଣ୍ଡାଇତୁପେ କି ?

364. What type of oil seed do you collect from the jungle ?

ତୁମେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ତୈଳବାଜ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କର ?
ଯେ ଲାଟାବଗନା ମା ମା ସୁଉମଞ୍ଜି ରୁଣ୍ଡାଇ ତୁପେ ?

365. Which oil seed do you get much from the forest ?

ଜଙ୍ଗଲରୁ ତୁମେ କେଉଁ ତୈଳବାଜ ଅଧିକ ପାଇଥାଅ ?

ଫେ ଲାଟାବୁଗନା ମା ସୁଉମଞ୍ଜି ରେପଡେ ବାଙ୍ଗତୁପେ ?

366. Do you go to the forest with your dog ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲାବେଳେ କୁକୁରକୁ ସାଥରେ ନେଇ ଯାଅ କି ?

ଫେ ଲାଟାବ ଉଇବେଲା ଗୁସବୁର ମିଶି ସୀତା ଉଇତୁପେ କି ?

367. Do you hunt the animals only ?

ତୁମେ କେବଳ ପଶୁ ଶୀକାର କର କି ?

ଫେ ଖାଲି ଗୁରୁଗୁବା ଜଞ୍ଜ ତୁପେ କି ?

368. What do you do after hunting ?

ଶୀକାର ପରେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?

ଜଞ୍ଜ ଉଇସୀତା ଫେ ମା ଡେମତୁପେ ?

369. Do you distribute the meat among the neighbours ?

ପଡୋଶୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁମେ ମାଂସ ବଣ୍ଟନ କର କି ?

ଫେ ଉତୁନା ଡିଅରେମ ଲେବ ଗେଲି ବାଞ୍ଚାତୁପେ କି ?

370. Do you eat together in your family ?

ପରିବାରରେ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଭୋଜନ କର କି ?

ଫେନା ଗୁଲାଇ ଡିଅନ ରେମ ମିସ୍‌ସୀତା ସୁମ୍‌ତୁପେ କି ?

371. Do you do other cultivation except shifting cultivation ?

ପୋତୁତାଷ ବ୍ୟତୀତ ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଅନ୍ୟ ତାଷ କର କି ?

ଫେ ବିରି ଅତୁରସୀତା ପାଲ ମାରି କାମ୍ ଡେମତୁପେ କି ?

372. Do you get all things from the jungle ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷ ପାଅ କି ?

ଫେ ଲାଟାବଗନା ଗୁଲାଇ ଜିନିଷ ବାଙ୍ଗତୁପେ କି ?

373. Do you completely depend on the forest for living ?

ତୁମେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କର କି ?

ଫେ ବୁର ଗୁଲାଲ ଲାଟବାଗର ଗୁଲାଲ ଉଣେର ଗୁଡୁପେକି ?

374. "Forest is the life of the tribal people". Is it true ?

"ଜଙ୍ଗଲ ଆଦିବାସୀ ମାନଙ୍କର ଜୀବନ" - ଏହା ସତ୍ୟ କି ?

"ଲାଟା ରେମନା ଜୀବନ" - କଅଳ ସତେଇସା କି ?

375. Why are you cutting trees from the forest ?

ତୁମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ କାହିଁକି କାଟୁଛ ?

ଫେ ଲାଟାବଗନା ସେମୁଗେ ମାମ୍ରା ସେବତୁପେ ?

376. "Forest is everything for the tribal people". What is your personal view about this ?

"ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ହେଉଛି ସବୁକିଛି" - ଏହି ବିଷୟରେ ତୁମର ମତ କ'ଣ ?

"ରେମ ପୁଲାଲ ଲାଟା ଗୁଲାଲ ତେଜିତା" - କନା ବିଷୟ ନାନମା ସୁନତୁନ ?

377. Do you always struggle for existence / survival ?

ତୁମେମାନେ ସବୁବେଳେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ କର କି ?

ଫେ ଜସା ବୁରପୁଲାଲ ରେମତୁପେ କି ?

378. Is it possible for a tribal to live without forest ?

ଜଙ୍ଗଲ ବିନା ଜଣେ ଆଦିବାସୀ ବଞ୍ଚିବା ଅସମ୍ଭବ କି ?

ଲାଟା ଅତୁରସାତା ମୁଇଣ୍ଡା ରେମ ବୁରଗଜତାକି ?

379. Besides Mahua which other seeds do you collect from jungle for preparing wine ?

ମହୁଲ ବ୍ୟତୀତ ତୁମେ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ମଞ୍ଜି ମଦ ତିଆରି ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କର ?

ବ ଅନ୍ତରସୀତା ଫେ ଆର ଆରନା ମଞ୍ଜି ଲାଟା ବଗନା ରୁଷାଇ ତୁପେ ?

380. What type of flowers do they collect from the forest ?

ଜଙ୍ଗଲରୁ ସେମାନେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଫୁଲ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି ? ମେଁ ଲାଟାବଗନା ମାମା ସାରୀ ରୁଷାଇତ ?

381. How many children of your family are there going to school now ?

ତୁମ ପରିବାରରୁ କେତେଜଣ ପିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ଅଇକା ଫେନା ତ୍ରିଅନରେମ ଅଇବାର ଇସ୍କୁଲବ ଉଇଡେନତା ?

382. Have the children stopped their study ?

ପିଲାମାନେ ପାଠପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରିଦେଲେଣି କି ?

ଗୁଲାଇନେ ପାଠପଢ଼ବାର ଅନ୍ତର ବେତେନ୍ତାକି ?

383. Why do they stop their learning / study ?

ସେମାନେ କାହିଁକି ପାଠପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ?

ମେଁଏ ମାସା ପାଠପଢ଼ବାର ଅନ୍ତର ବିବେ ଡେନତା ?

384. What are the problems with them ?

ସେମାନଙ୍କର କ'ଣ ସବୁ ଅସୁବିଧା ହୋଇଛି ?

ମାଏଁନ ମାମା ଅବାବ୍ ଡେଜିତା ?

385. What do they expect from you now ?

ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମଠାରୁ କ'ଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

ମୋ'ଏ ଅଇକା ଫେନ ବ ମା ଚାୟତା ?

386. Except study do they want other works to do ?

ପାଠପଢ଼ା ବ୍ୟତୀତ ସେମାନେ ଅନ୍ୟକାମ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ?

ପାଠପଢ଼ାବାର ଅନ୍ତରସାତା ମୋ'ଏ ପାଲା ପାଇଟି ଡେମତିଙ୍ଗତସାତା

ଇଛା ଡେମତୁନ

387. What do they want to do now ?

ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

ମା'ଏ ଅଇକା ମା ଡେମତିଙ୍ଗତସାତା ଇଛା ଡେମତା ?

388. Do they get peace from any other work ?

ସେମାନେ ଅନ୍ୟକାମରୁ ଶାନ୍ତି ପାଆନ୍ତି କି ?

ମୋ'ଏ ପାଲ ପାଇଟି ଡେମନ୍ ବଲ ଡେତାକି ?

389. Do the government provide study materials for the tribal children ?

ସରକାର ଆଦିବାସୀ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରଣ ଯୋଗାଇ
ଥାଆନ୍ତି କି ?

ସରକାରନେ ରେମ ଗୁଲାଜନେ ପୁଲାଜ ଗୁଲାଜଈଲାକ ବେଡ଼ତା କି ?

390. Can you speak well in your native language ?

ତୁମେ ତୁମ ଭାଷାରେ ଭଲ ଭାବରେ କହିପାରିବ କି ?

ଫେ ନା ରେମଶାମ୍ ଭଲ ଅଁଇ ମାଗତୁପେ କି ?

391. How do you address this in tribal language ?

ତୁମେ ଏହାକୁ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାରେ କିପରି କୁହ ?

ଫେ ଆକନା ରେମସାମ୍ ମିରି ସୁନ୍ତୁପେ ?

392. Have the government provided you any loan ?

ସରକାର ତୁମକୁ କିଛି ରଣ ଯୋଗାଇଛନ୍ତି କି ?

ସରକାର ରେମ ଆପେ ସିନାକ୍ ବେଡ଼ତା କି ?

393. Who understands your sorrows ?

କିଏ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ବୁଝନ୍ତି ?

ଯା ଫେନା ଦୁଃଖ ମାଗତା ?

394. How many poor people are there in your village ?

ତୁମ ଗାଁରେ କେତେଜଣ ଗରିବ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?

ଫେନ ଜାମ ବ ଅଇନା ବୁରମଗୁନ ରେମ ଡିତା ?

395. Did they get loan last year ?

ସେମାନେ ଗତବର୍ଷ ରଣ ପାଇଥିଲେ କି ?

ମାଏ ଶ୍ରମ ସିନାକ୍ ରୁଆଁବୁଙ୍ଗ କି ?

396. Did any Minister come to your village last year ?

ତୁମ ଗ୍ରାମକୁ ଗତବର୍ଷ କୌଣସି ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସିଥିଲେ କି ?

ଫେନ ଜାମବ ଆରନାସା ମନ୍ତ୍ରୀ ସାକାକି ?

397. Do you know singing ?

ତୁମେ ଗୀତ ବୋଲି ଜାଣ କି ?

ଫେ ସିସେର ମାଗତୁପେ କି ?

398. Do the oldmen of your village get oldage pension ?

ତୁମଗ୍ରାମର ବୃଦ୍ଧମାନେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଆନ୍ତି କି ?

ଫେନଜାମନା ତୋକ୍ରାଲେ ତ୍ରୋକାତାକୁ ବାଜିତାକି ?

399. Who is your dearest fellow ?

ତୁମର ଅତି ନିଜର କିଏ ?

ଫେନା ସିଏନ ରେମ୍ ଯା ?

400. Do you live happily now ?

ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଖରେ ଚଳୁଛ କି ?

ଫେ ଅଇକା ବଲ ଚଳଗୁଡ଼ପେକି ?

Some Polite Words & Phrases

କେତେକ ନମ୍ର ବା ଶିଷ୍ଟାଚାର ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟାଂଶ

Please	ଦୟାକରି	ଅଲବ୍
Thanks	ଧନ୍ୟବାଦ ସହ	ବଲଡେଙ୍ଗା
Welcome	ସ୍ବାଗତ / ଶୁଭାଗମନ	ଲଲ
It's my pleasure	ଖୁସି ହୋଇ	ଅଦିକ ବିଲଡେଙ୍ଗସି
Allow me	ଅନୁମତି ଦିଅ	ଆନିଙ୍ଗ ଡିଡେମବେ
After you	ତୁମ ପରେ	ଆନତିଙ୍ଗ
Sorry	ଦୁଃଖିତ	ଦୁଃଖଡେମତିଙ୍ଗ
Excuse me	କ୍ଷମା କର	ରକ୍ୟାଡେମବେ
Pardon	କ୍ଷମା, ମାର୍ଜନା କର	ଆନିଡ୍ ଅଲବ୍ କ୍ଷେମା ଡେମବେବେ
No mention	କିଛି କଥାନାହିଁ	ମାସା ଆଡେଡା
Kindly	ଦୟାକରି	ଅଲବ୍
Certainly	ସୁନିଶ୍ଚିତ	ସତଇସା / ଅବଶ୍ୟା
Of course	ସମ୍ଭବତଃ	ଗଙ୍ଗତିଙ୍ଗ

I am sorry, I got little late

କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, ମୋର ଡେରି ହୋଇଗଲା ।

ଆନିଙ୍ଗ ରକ୍ୟା ଡେମବ, ନିଜନା ଥୁରଗୁ ଉଇଗା ।

I am very sorrow.

ମୁଁ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ।

ଆତଙ୍ଗ ବେଶୀ ଶିତା ସାଗତା

Sorry to have disturbed you.

ଆପଣଙ୍କ କାମରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟାଇବାରୁ ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ।

ଫେନ କାମବ ବିଡକାୟ ବେଡନିଙ୍ଗ ଆନଙ୍ଗ ଶିତା ସାଗିତା ।

May I have your attention please ?

ଦୟାପୂର୍ବକ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ?

ଅଲଙ୍କ ନିଙ୍ଗନା ଥିବା ଅଥବା ।

Will you please move a bit ?

ଆପଣ ଟିକିଏ ଘୁଞ୍ଚିପାରିବେ କି ?

ନ ଅଲବ ଡରରତ ଉଇଆ ।

I am very sorry, I couldnot make it in time ?

ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖିତ ।

ନିଜା ଗିତନବେଳା ଡିଷ୍ଟେ ଆଗଙ୍ଗତିଙ୍ଗ ଗିତିନସା ଶିକ୍ଷା ଦେଗିତିଙ୍ଗ ।

It was all by mistake, please excuse me.

ଭୁଲରେ ଏପରି ହୋଇଗଲା, କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।

ଭୁଲ ଦେଙ୍ଗ ଉଇଗା ସା ରକ୍ୟା ଦେମବେ ।

Will you permit me to speak ?

ଆପଣ ମୋତେ କହିବାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେବେ କି ?

ନ ଆନିଙ୍ଗ ସୁସୁ ପୁଲାଇ ବେତୁନ କି ?

Would you please let me sit ?

ଆପଣ ଦୟାକରି ମୋତେ ବସିବାକୁ ଦେବେ କି ?

ନ ଆନିଙ୍ଗ ଲିଲାଇ ପୁଲାଇ ବେତୁନ କି ?

Allow me to say.

କହିବାକୁ ଆପଣ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ନ ଆନିଙ୍ଗ ସୁସୁ ପୁଲାଇ ବେ ।

Let me also help you.

ଆପଣଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ନ ନା କାମ ବ ନିଙ୍ଗ ସାଶୁଙ୍ଗ ବେତିଙ୍ଗ ।

Would you mind keeing a low tone please.

ଆପଣ ଦୟାକରି ଟିକିଏ ଆସ୍ତେ କହିପାରିବେ କି ?

ନ ଅଲବ କଲେ ସମତୁନ କି ?

Sentences of order & request ଆଦେଶ / ଅନୁମତି ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାର ବାକ୍ୟ

ଇଂରାଜୀ	ଓଡ଼ିଆ	ଆଦିବାସୀ ଭାଷା
Stop	ବନ୍ଦକର	ଅଛୁଟବେ
Speak	କୁହ	ସୁନବେ
Listen	ଶୁଣ	ଅଜା
Wait here	ଏଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କର	ଆକା ଅକ୍‌କିଲା
Come here	ଏଠାକୁ ଆସ	ଆକାସାବା
Look here	ଏହିଆଡ଼େ ଦେଖ	ଅଜାକାରିୟୁ
Take it	ଏହା ନିଅ	କନାରୁଆଁ
Come near here	ପାଖକୁ ଆସ	ଉଡୁସାବା
Wait outside	ବାହାରେ ଅପେକ୍ଷା କର	ବାହାରେ ଅକ୍‌କିଲା
Go up	ଉପରକୁ ଯାଅ	ବାଗ୍‌ବକ୍ ଡାୟା
Go down	ତଳକୁ ଯାଅ	ଆଲୁଙ୍ଗ ଜରା
Get off	ଓହ୍ଲାଇ ଯାଅ	ଜରସି ଉଇଆ
Be ready/get ready	ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ	ନ ଅଲବ୍ ବଲ୍ ଡେଡ୍‌କୁଲା
Be silent/keep quiet	ନୀରବ ରୁହ	ଜୁଜାଡ଼ିଗଲା
Be careful/be cautious	ସାବଧାନ	ସମାନ ଡିଗଲା
Go slowly	ଧୀରେ ଚାଲ	ଧିରେ ଉଇଙ୍ଗ
Go at once	ଶୀଘ୍ର ଯାଅ	ସୁରି ଉଇଆ
Go straight	ସିଧା ଯାଅ	ସିଦା ଉଇଆ

Go away/get out	ଚାଲିଯାଅ	ଡୁଙ୍ଗାଯା / ଉଠିବେ
Clean properly	ଠିକ୍ ଭାବେ ସଫାକର	ବଲ ଅମତା
Don't go	ଯାଅ ନାହିଁ	ନ ଆଉଜଗା / ଆଉଜଗା
Don't forget	ଭୁଲ ନାହିଁ	ଆବାମଗା
Don't break it	ଏହା ଭାଙ୍ଗ ନାହିଁ	ଖନା ଆପୁକ ଟେବ
Don't trouble me	ମୋତେ ବିରକ୍ତ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ	ଆନିଡ୍ ଆଗିସେଡ୍
Do try again	ପୁଣି ଚେଷ୍ଟା କର	ମାରମୁସ ବଲଡେମ୍
Don't cut jokes	ଅଙ୍ଗା କରନାହିଁ	ଆଖୁଆଲି ଗା
Never mind	ଖରାପ ଭାବନ୍ତୁ ନାହିଁ	ଖରାପି ଆରାବଲସୁନ/ମାଡ୍ ଆସୁନ
Don't delay	ବିଳମ୍ବ କର ନାହିଁ	ଦିରେ ଆଡେମ୍
Don't worry	ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅ ନାହିଁ	ଅରବର ଆଡେଙ୍ଗା
Don't tease him	ତାକୁ ଚିଡ଼ାଅ ନାହିଁ	ଆମାୟା ଆବୁଲ
Please wait a bit	ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ	ଅଲପ ଅନା
Please come here	ଦୟାକରି ଏଠାକୁ ଆସନ୍ତୁ	ଅଲବ ଆକାସାବା
Please come in	ଦୟାକରି ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ	ଅଲବ୍ ଗାୟାସାଲ
Please be seated	ଦୟାକରି ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ	ଅଲବ୍ ଲିୟାସାଲ
Please reply	ଦୟାକରି ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ	ଅଲବ ଅୟ୍ ବେସା
Please sign here	ଦୟାକରି ଏଠାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରନ୍ତୁ	ଅଲବ ଅକା ଲେଖଲବେ
Please stay a litter longer	ଦୟାକରି ଆଉ ଟିକିଏ ରୁହନ୍ତୁ	ଅଲବ ଅନାସା
As you like/As you please	ଯାହା ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା	ନନା ମୁନ

Please come again	ଦୟାକରି ପୁଣି ଆସନ୍ତୁ	ଅଲବ ମାରୀ ସାବାସା
Keep your home clean	ନିଜ ଘର ସଫା ରଖନ୍ତୁ	ନଅନା ଡିଙ୍ଗ ବଲଡେମ୍
Follow me/	ମୋତେ ଅନୁସରଣ କର	ନିଜ ଗୁଡ଼ାଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ାଙ୍ଗ ସାବା /
		ନିଜ ଥେଙ୍ଗୁ ଥେଙ୍ଗୁ ସାବା /
come with me	ମଙ୍ଗ ବୁରଙ୍ଗ ସାବା	
Vacate the place	ଯାଗା ଖାଲି କର	ଅସିସାଡ଼ ସୁମ୍
Watch him	ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖ	ଆମାଜ ବୁ
Don't be silly	ବୋକା ବା ପାଗଳ ହୁଅ ନାହିଁ	ଖାବା ଡେଙ୍ଗୁ ଆଡ଼ିଶ୍ୱରା
Take care of him/her	ତାଙ୍କର ଯତ୍ନ ନିଅ	ମାଜନା ବଲଡେମ୍
Think before you speak	ବୁଝି ବିଚାରି କୁହନ୍ତୁ	ମାଗସିନାତା ନ ସୁମ୍
Comes soon	ଚଞ୍ଚଳ ଆସ	ସୁରୁଇ ସୁରୁଇ ଲ .
Mind your own business	ନିଜ କାମ କର	ନପୁଲାଇ ପାଇଟି ଡେମ୍
Go ahead	ଆଗକୁ ଚାଲ	ସିସାୟାଁ ଡ଼
Look ahead	ଆଗକୁ ଦେଖ	ସ ସେଇଁକୁ